

भद्रपुर नगरपालिका पार्श्वचित्र, २०६९



भद्रपुर नगरपालिका
भद्रपुर, भापा

१	नगरको चित्रण	1
१.१	भौगोलिक अवस्थिति, सीमाना तथा राजनीतिक, प्रशासनिक विभाजन	1
१.२	ऐतिहासिक पृष्ठभूमि.....	4
१.३	जलवायु तथा जल भण्डार.....	4
२	जनसंख्या विवरण	5
२.१	जनसंख्या आकार.....	5
२.२	वडागत जनसंख्या वितरण	5
२.३	उमेर अनुसार जनसंख्याको बनावट.....	6
२.४	घरमुली अनुसार जनसंख्याको बनावट.....	6
२.५	वैवाहिक स्थिति.....	7
२.६	जाति, भाषा एवं धर्मको आधारमा जनसंख्या विवरण	7
२.७	बसोबास	9
३	भू-उपयोग.....	10
३.१	शहरीकरणको स्वरूप.....	12
४	नगरको आर्थिक तथा रोजगारी स्थिति	14
४.१	कृषि तथा पशुपालन	14
४.२	उद्योग व्यवसाय.....	14
४.३	पेशा तथा रोजगारी.....	15
४.४	दक्षता	16
द्वाछ	आम्दानीको स्रोतहरु	16
५	वित्तीय संस्था एवं गतिविधि	19
५.१	वित्तीय संस्था	19
५.२	आम्दानी तथा खर्च.....	19
५.३	खर्च व्यवस्थापन	20

६	भौतिक पूर्वाधार	23
६.१	सडक, यातायात	23
६.२	खानेपानी	25
६.३	सतह ढल	26
६.४	इन्धन तथा उर्जा	27
६.५	विद्युत तथा सञ्चार	28
६.६	सरसुविधाको पहुँच	29
७	सामाजिक पूर्वाधार तथा सेवा	30
७.१	शिक्षा	30
७.२	स्वास्थ्य	32
७.३	सुरक्षा सेवा	34
७.४	सरकारी तथा अर्धसरकारी संघसंस्था	34
७.५	समाजिक सङ्घसंस्थांमा दलित, जनजाति तथा महिलाहरुमा हुने भेदभाव	35
७.६	चाडपर्व तथा धार्मिकस्थलहरु	36
८	शहरी वातावरणको स्थिति	38
८.१	फोहरमैला व्यवस्थापन	38
८.२	जोखिम व्यवस्थापनको स्थिति	39
९	नगरपालिकाको संगठन स्वरूप	40

तालिका १ वडागत क्षेत्रफल	3
तालिका २ जनसंख्या आकार	5
तालिका ३ वडागत जनसंख्या विवरण	5
तालिका ४ उमेर समुहअनुसार जनसंख्या विवरण	6
तालिका ५ घरमुली अनुसार जनसंख्याको विवरण	6
तालिका ६ वैवाहिक स्थिति	7
तालिका ७ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण	7
तालिका ८ मातृभाषा बोल्ने जनसंख्या	8
तालिका ९ जातिगत जनसंख्या विवरण	8
तालिका १० बसोबास विवरण तथा बसोबास गनुको कारण सम्बन्धि विवरण	9
तालिका ११ भू उपयोग विवरण	10
तालिका १२ घरको बनावट सम्बन्धि विवरण	12
तालिका १३ घरको :jfldTj सम्बन्धि विवरण	13
तालिका १४ h\ufsf]:jfldTj	13
तालिका १५ पशुपालनसम्बन्धि विवरण	14
तालिका १६ अरुको जग्गामा खेती गर्ने हरुको सङ्ख्या	14
तालिका १७ पेशा सम्बन्धि विवरण	15
तालिका १८ कुनै पेशामा सलंगन नहुनुको कारणहरु सम्बन्धी विवरण	15
तालिका १९ दक्षता सम्बन्धि विवरण.....	16
तालिका २० आम्दानीको स्रोतहरु सम्बन्धि विवरण	16
तालिका २१ विदेश जाने परिवारको विवरण	16
तालिका २२ sfdsfjful uPsf]bž	17
तालिका २३ विदेशिनुको कारण	17
तालिका २४ प्राप्त विप्रेषण सम्बन्धी विवरण.....	17
तालिका २५ विप्रेषण खर्च सम्बन्धी विवरण.....	17
तालिका २६ वित्तीय संस्था सम्बन्धी विवरण.....	19
तालिका २७ dfl;s आम्दानी सम्बन्धी विवरण	19
तालिका २८ dfl;s pk fju ! "#सम्बन्धी विवरण	20
तालिका २९ खर्च व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण	20
तालिका ३० \$% lnPsf]रकम	20
तालिका ३१ \$% ln&sf]s्रण.....	21
तालिका ३२ \$% bf(f ;)*+ L विवरण.....	21
तालिका ३३ जम्मा गर्ने रकम	21
तालिका ३४ *"(, f \$% ;÷, f . f*द्व	22
तालिका ३५ सडकको किसिम	23
तालिका ३६ सडकको पहुँच	24
तालिका ३७ खानेपानीको विवरण.....	25
तालिका ३८ इन्धन तथा उर्जा	27
तालिका ३९ उर्जाको प्रयोग.....	29
तालिका ४० सरसुविधाको पहुँच	29
तालिका ४१ ;f/flsfr सम्बन्धी lj j0%	30

तालिका 42	विधालय गइरहेकाको सम्बन्धी विवरण	30
तालिका 43	विधालय नजानुको कारण सम्बन्धी विवरण	30
तालिका 44	विधालयको विवरण	31
तालिका 45	विद्यालय सम्बन्धी विवरण	31
तालिका 46	अस्पताल सम्बन्धी विवरण	32
तालिका 47	स्थानमा उपचार गराउने स्थानको विवरण	33
तालिका 48	बच्चा जन्माउन सहयोगी	33
तालिका 49	संघसंस्था	34
तालिका 50	सरकारी तथा अर्धसरकारी संघसंस्था	34
तालिका 51	समाजिक संघसंस्थांमा दलित, जनजाति तथा महिलाहरूमा हुने भेदभाव	36
तालिका 52	मन्दिर, गुम्बा चर्च, मस्जिदहरू तथा धार्मिक स्थलहरूको विवरण	36
तालिका 53	फोहर एवं विसर्जन सम्बन्धी विवरण	38
तालिका 54	फोहरपानी विसर्जन सम्बन्धी विवरण	38
तालिका 55	चर्पीको प्रयोग सम्बन्धी विवरण	39

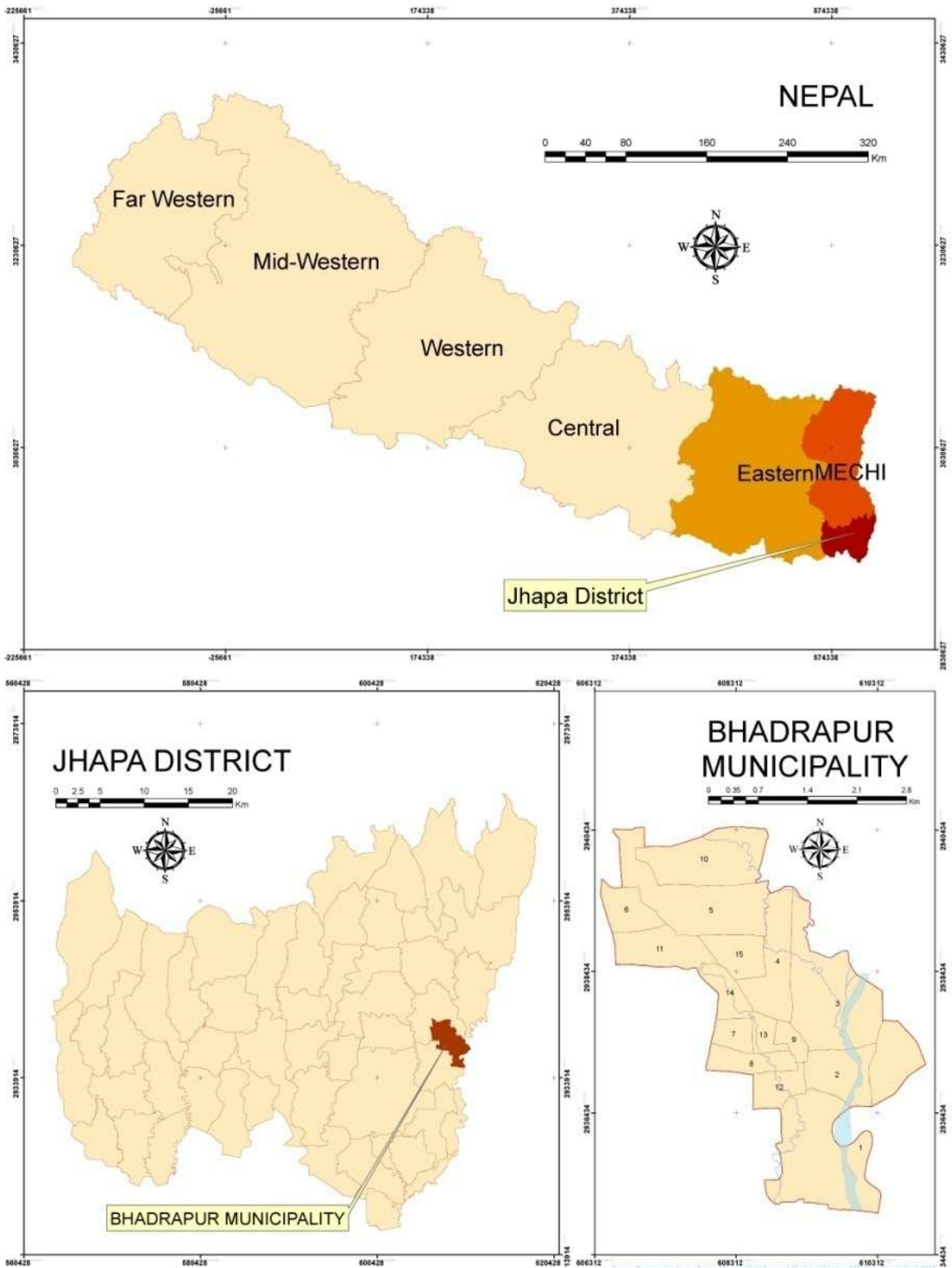
१ नगरको चित्रण

नगरपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण

भापा जिल्लाको तीनवटा नगरपालिका मध्य भद्रपुर नगरपालिका नेपालको जेठो नगरपालिका मध्यको एक नगरपालिका हो । वि.सं. २००८ सालमा स्थापना भएको यो नगरपालिकामा २०३८/३९ सालमा चन्द्रगढी र महेशपुर गाविसको केही वडाहरूलाई एकिकृत गरी १५ वडामा विभाजन गरिएको छ । व्यापारीक दृष्टिकोणले पूर्व पश्चिम राजमार्गको पूर्व द्वार शुरु हुनु भन्दा अगाडि भारतको विहार राज्य संग सिधै जोडिएको हुनाले यो नगरपालिका व्यापारीक केन्द्रको रुपमा चिनिन्छ ।

१.१ भौगोलिक अवस्थिति, सीमाना तथा राजनीतिक, प्रशासनिक विभाजन

भद्रपुर नगरपालिका नेपालको पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्रको मेची अञ्चल अन्तर्गत भापा जिल्लामा अवस्थित छ । ११२१ हेक्टर भूभागमा फैलिएको यस नगरपालिका नेपालको मानचित्रमा २६°२०' देखि २६°५०' उत्तर र ८९°३९' देखि ८८°१२' अक्षांश एवं देशान्तर रेखाको माझमा देखिन्छ। यस नगरपालिका पूर्व पश्चिम राजमार्गको विर्तामोड देखि १७ किलोमिटर दक्षिणमा अवस्थित छ ।



भद्रपुर नगरपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति

सीमाना

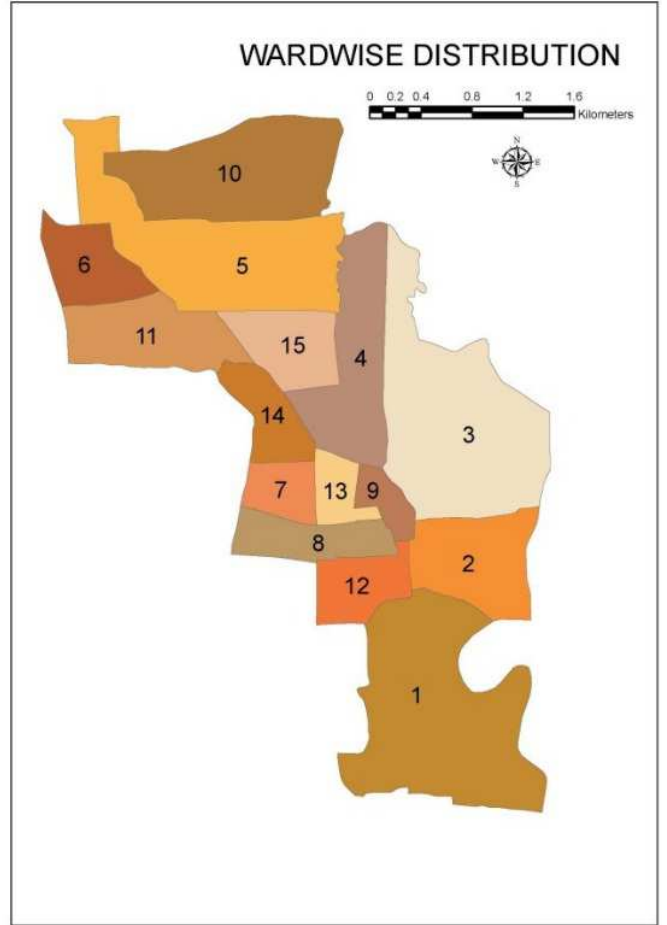
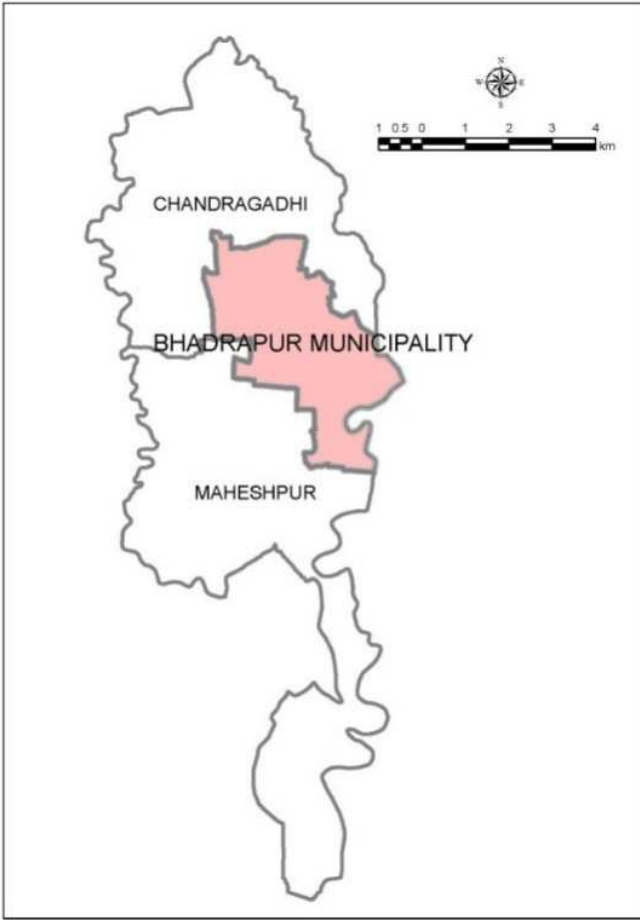
यस नगरपालिकाको पूर्वमा भारतको विहार राज्य तथा चन्द्रगढी गाविस, पश्चिम र दक्षिणमा महेशपुर गाविस पर्दछ भने उत्तरमा चन्द्रगढी गाविस पर्दछ । यो नगरपालिका भारतको विहार राज्यसंग सिमाना जोडिएको मेची नदीले छुट्याएको छ भने यस नगरपालिकाको वडा नं २ र ३ को केही भाग मेची नदी पारी भारतको विहार राज्य संग जोडिएको छ ।

राजनीतिक, प्रशासनिक विभाजन

यस नगरपालिकामा जम्मा १५ वटा वडाहरू छन् जसको क्षेत्रफल तल तालिकामा दिईएको छ । यि वडाहरूमध्ये सबैभन्दा ठुला वडाहरू १,३ र ५ रहेका छन् जसको क्षेत्रफल क्रमश १७८.२,१६८.४ र १४४.० हेक्टर रहेको छ ।

तालिका १ वडागत क्षेत्रफल

वडा नं	क्षेत्रफल(हेक्टर)	वडा नं	क्षेत्रफल(हेक्टर)
१	१७८.२	९	१६.०५
२	६५.१७	१०	११२.५
३	१६८.४	११	६४.१२
४	८२.२१	१२	३३.८९
५	१४४	१३	१९.२४
६	४०.५६	१४	३२.६२
७	२३.५५	१५	४२.७९
८	३७.४३	जम्मा	१०६०.८७



१.२ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

सन् १७७३ मा तत्कालीन राजा रण बहादुर शाहको शासन कालमा नेपालको सिमाना पश्चिम तर्फ कुमाउ गडवाल र पूर्वतर्फ टिष्टासम्म पुगेको थियो । विराटनगर र रंगेलीविच पर्ने धनपूर भन्ने स्थान र भापा बजार हाल कुमरखोद गा.वि.स. सन् १८१४ अंग्रजहरुले आक्रमण गरी आफ्नो कब्जामा लियो र सन् १८१५ नोभेम्बर २८ मा सुगौली सन्धिमा हस्ताक्षर भयो । यसरी मेची नदी सदाको लागि पूर्वी अन्तराष्ट्रिय सिमाना हुन पुग्यो ।

तत्कालिन भापा जिल्ला मोरङ गोश्वरा अन्तरगत पर्दथ्यो । पछि कुमार खोद गा.वि.स. अन्तरगत रहेको भापा बजार गाउँमा मोरङ गोश्वरा सर्न आएको हुदा यस जिल्लाको नाम भापा रहन गयो । वि.स. २००७ सालपछि भापा गाउँबाट गोश्वरा चन्द्रगढी गा.वि.स. सदरमुकाम कायम भयो । हाल चन्द्रगढीको केहि भाग भद्रपुर नगरपालिकामा समावेश भएको हुनाले सदरमुकाम भद्रपुर रहन गयो

१.३ जलवायु तथा जल भण्डार

यस नगरपालिका क्षेत्रमा उष्ण समशितोष्ण जलवायु रहेको छ । यहाँको तापक्रम अधिकतम ४२°से. र न्युनतम ६.२° से. मापन गरिएको छ । यसैगरी अधिकतम वर्षा ५९४.७ मिलि लिटर र वार्षिक वर्षा औसत १४९.४ मिलि लिटर तथा हावाको औसत आद्रता ९६ प्रतिशतसम्म मापन गरिएको छ ।

यस क्षेत्रको जलस्रोतको भण्डारको रूपमा भूमिगत जलस्रोत अन्य स्रोतमा मेची नदी तथा भिलिमिया खोला र घोडामारा खोला लिन सकिन्छ ।

२ जनसंख्या विवरण

२.१ जनसंख्या आकार

२०६९ को जनगणना अनुसार भद्रपुर नगरपालिकाको कुल जनसंख्या १७६७४ रहेको छ। जसमा पुरुष संख्या ८९४१ र महिला संख्या ८७३३ रहेको छ। यस भद्रपुर नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १०६०.८७ हे. मा जम्मा घरधुरी संख्या ३८१४, मतदाता संख्या ११२३०, औसत परिवार संख्या ५.३ र प्रति व्यक्ति आय ४५९४ रहेको पाइन्छ। जनसंख्याको पूर्ण विवरण तलको तालिका नं. १ मा दिइएको छ।

तालिका २ जनसंख्या आकार

वर्ष	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला	घरधुरी संख्या	लैङ्गिक अनुपात(पुरुष:महिला)
२०५८	१८१४५	९१३३	९०१२	३८९६	१.१.०१३
२०६५	१८४४१	९२६८	९१७३		१ : १.००७
२०६९	१७६७४	८९४१	८७३३	३८१४	१ : १.००२

स्रोत: केन्द्रिय तथ्यांक विभाग, २०५८

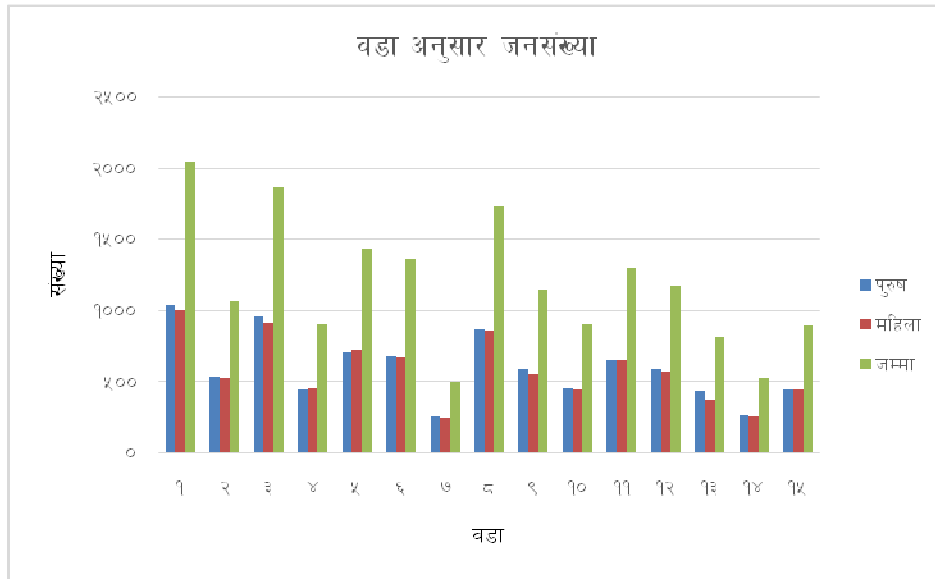
यो नगरपालिका कुल १५ वटा वडामा विभाजित रहेको छ। नगरपालिकामा रहेको १५ वटा वडा मध्ये सबैभन्दा अधिक क्षेत्रफल वडा नं. १ को १७८.२० हे. रहेको छ भने सबैभन्दा कम क्षेत्रफल वडा नं. १३ ले ओगटेको छ।

२.२ वडागत जनसंख्या वितरण

यस नगरपालिकाको वडागत जनसंख्या वितरणको उपलब्ध तथ्यांक अनुसार वि.स २०६९ मा वडा नं १,३ र ८ मा अधिकतम क्रमश २०४४, १८६६ र १७२७ जना मानिसहरूको बसोबास रहेको छ। अन्य वडाहरूमा मानिसहरूको वितरण संख्या ५०६ देखि १४३६ सम्मको रहेको छ। साथै लिङ्गको आधारमा पुरुषको ५१ प्रतिशत र महिलाको ४९ प्रतिशत संख्या रहेको छ। यद्यपि पुरुष तथा महिलाको वितरण, माथि उल्लेखित तीन वडाहरूमा नै क्रमश अधिकतम रहेको छ। यसै गरी यस न.पा. को सम्पूर्ण वडामा गरी जम्मा ३८१४ परिवार संख्या रहदै आएको छ।

तालिका ३ वडागत जनसंख्या विवरण

विवरण	जति															
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	ह)df
जम्मा परिवार	४०५	२०४	४११	२०३	२९५	३०२	१११	३४३	३१५	१९४	२९४	२४४	१५७	१२६	२१०	३८१४
पुरुष	१०३८	५३८	९५६	४४४	७०९	६८४	२५९	८६८	५९१	४५४	६५०	५९५	४३९	२७२	४४४	८९४१
महिला	१००६	५३०	९१०	४६१	७२७	६७४	२४७	८५९	५५७	४४७	६५०	५७७	३७८	२५९	४५१	८७३३
जम्मा	२०४४	१०६८	१८६६	९०५	१४३६	१३५८	५०६	१७२७	११४८	९०१	१३००	११७२	८१७	५३१	८९५	१७६७४

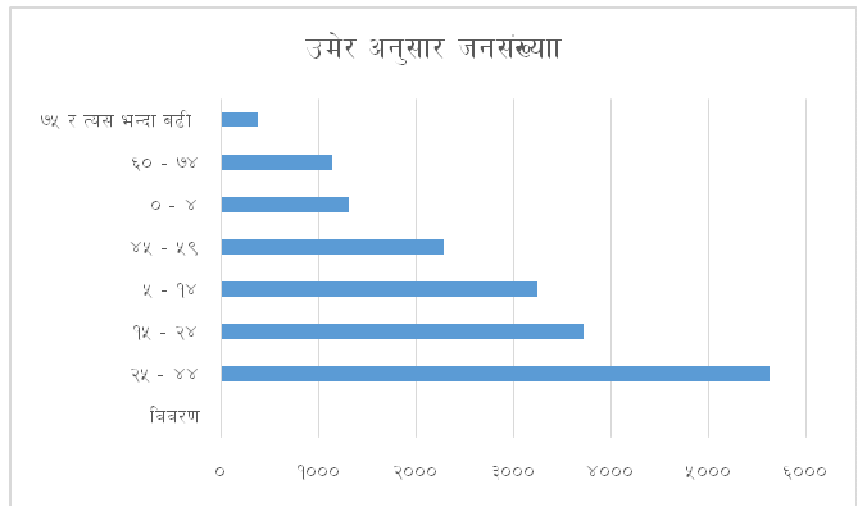


२.३ उमेर अनुसार जनसंख्याको बनावट

नगरपालिकाको उमेरगत समुहलाई सात समुहमा विभाजन गरी जनसंख्या विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी २५ देखि ४४ वर्ष उमेर बीचको करीब ३१.८४ प्रतिशत व्यक्तिहरु रहेको छ । यसैगरी १५ देखि २४ उमेर समुहका मानिसहरु २१.०५ प्रतिशत , ५ देखि १४ उमेर समुहका १८.३७ प्रतिशत र अन्य उमेर समुहका मानिसहरु १२ प्रतिशत भन्दा न्यून रहेको छ, जसमा ०-४, ६०-७४ र ७५ भन्दा माथि उमेर समुहका मानिसहरु पर्दछन् । यस नगरपालिकाको उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण तालिका नं. २ मा दिइएको छ ।

तालिका ४ उमेर समुहअनुसार जनसंख्या विवरण

उमेर समुह	h)df ; ख्या
25 8 44	5628
15 8 24	3721
5 8 14	3246
45 8 59	2276
0 8 4	1309
60 8 74	1130
75 0 T3; +bf *9L	364
h)df	17674



२.४ घरमुली अनुसार जनसंख्याको बनावट

अधिकांश घरमुलीहरु पुरुष रहेका छन् भने थारैमात्र परिवारका घरमुलीहरु महिला रहेका छन् । ७८ % घरको मुल पुरुष छन् र १४ % घरमुली चाहिँ महिला रहेका छन् ।

तालिका ५ घरमुली अनुसार जनसंख्याको विवरण

ljj0%	h)df	:fl(z(
k<=f kl0jf0 dhL >&]kl0jf0	2965	78%
dl>nf kl0jf0 dhL >&]kl0jf0	552	14 %

ljj0%	h)df	:fl(z(
kl0jf0 dhlsf]lnu , f>f & Psf]	297	8 %
h)df kl0jf0	3814	100 %

२.५ वैवाहिक स्थिति

यस नगरपालिकामा अधिकांश मानिसहरु अर्थात ४८.५८ % विवाहित छन् । त्यसैगरी अविवाहित १७.१९ %, २.८ % विदुर र विधवा छन् भने बहुविवाह, पुर्नविवाह र पारपाचुके हुनेको सङ्ख्या भने कमनै रहेको छ । यस सम्बन्धी विस्तृत जानकारी निम्न तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका ६ वैवाहिक स्थिति

ljj0%	h)df	:fl(z(
Ps ljjf>	8586	48.58
, f>f & Psf]	5412	30.62
ljjf> & Psf]	3039	17.19
ljb0? lj@jf	508	2.87
*>ljjf>	58	0.33
k&#j f>	27	0.15
AIB&Psf]	23	0.13
kf0kf" s]	21	0.12
h)df	17674	100

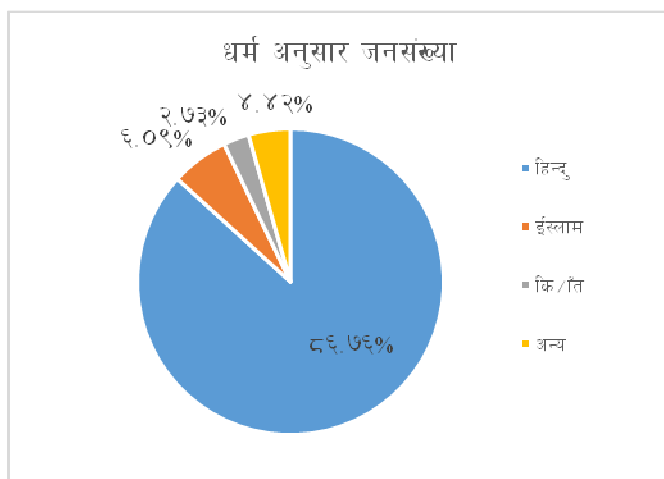
२.६ जाति, भाषा एवं धर्मको आधारमा जनसंख्या विवरण

धर्म तथा भाषा

धार्मिक दृष्टिकोणले यस नगरपालिकामा हिन्दु धर्मावलम्बीहरुको करिब ८६.७६ प्रतिशत बाहुल्यता रहेको छ । त्यसपछि ईस्लाम, र किराँत धर्मावलम्बीहरुको क्रमश ६.०९ र २.७३ प्रतिशत रहेको छ भने यस बाहेक यस अन्य अन्तरगत बौद्ध, जैन, क्रिश्चियन, सिख आदि धर्म अनुसरण गर्ने धर्मावलम्बीहरु पनि छन् ।

तालिका ७ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

ljj0%	जम्मा
l>b'	१५३३४
C#nfd	१०७६
किराँत	४८३
अन्य	७८१
जम्मा	१७६७४

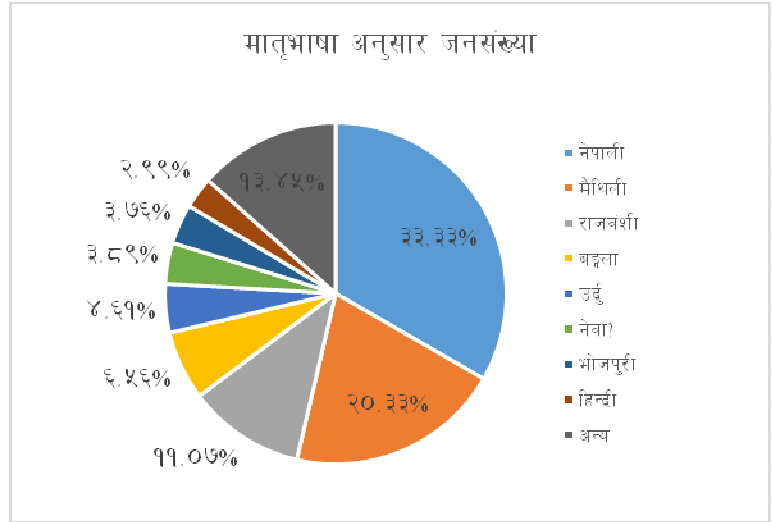


यसै गरी मातृभाषाको तथ्यांक अनुसार यहाँका मानिसहरु मुख्य गरेर नेपाली, मैथिली, राजवंशी, बज्जाली, उर्दु, नेवार, भोजपुरी, हिन्दी र अन्य भाषा बोल्ने गर्दछन् । यहाँ अधिकतम नेपाली

भाषा बोल्ने गरेको पाईएको छ ।मुख्य गरी ३३.३३ प्रतिशत मानिसहरु नेपाली भाषा बोल्दछन र २०.३३ प्रतिशत मैथिली र ११.०७ प्रतिशत राजवंशी भाषा बोल्ने गर्दछन ।अन्य^१ मातृभाषा बोल्नेहरुमा १३.४५ प्रतिशत रहेको छ ।

तालिका ८ मातृभाषा बोल्ने जनसंख्या

विवरण	संख्या
&kfnl	५८९१
df, nL	३५९४
राजवंशी	१९५७
*Dnf	११५९
pb#	८१५
&Jf0	६८८
भोजपुरी	६६४
>+bL	५२९
. +3	२३७७
h)df	१७६७४



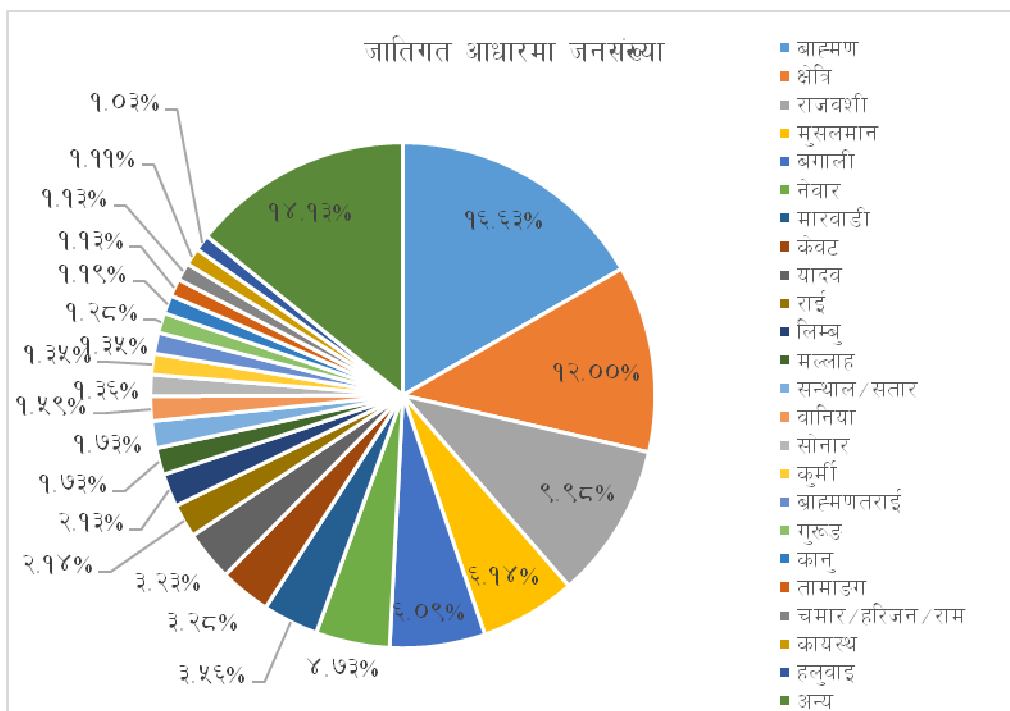
जातिगत अनुसारको जनसंख्या विवरण

जातिगत दृष्टिकोणले हेर्दा यस न.पा. मा बाहुन १६.६३ प्रतिशत र क्षेत्री १२ प्रतिशत जातिको बाहुल्यता रहेको छ । यि बाहेक यहाँ राजवंशी,मुसलमान,बंगाली,नेवार, मारवाडी, आदि विभिन्न जातजातिका मानिसहरु बसोबास गर्दै आएका छन् ।

तालिका ९ जातिगत जनसंख्या विवरण

l;.&	विवरण	h)df	l;.&	विवरण	h)df
1	*fEd%	2940	13	;+, fn?; (f0	305
2	/fjF	2120	14	jfl&3f	281
3	Ofh j zL	1764	15	;f&f0	241
4	d'; ndf&	1086	16	sdl#	238
5	*ufnl	1076	17	*fEd% (OfC#	238
6	&Jf0	836	18	uG5	226
7	df0jf7L	629	19	sf&'	210
8	sJB	579	20	(fdf5u	199
9	3fbj	570	21	"df0?>l0h&?0fd	199
10	OfC#	379	22	sf3:,	196
11	ln)*'	377	23	>n'jfc	182
12	dHnf>	305	24	. +3	2498

¹अन्य भाषा अन्तर्गत लिम्बु,गुरुङ्ग,तामाङ्ग,मगर,थारु आदी पर्दछन ।



२.७ बसोबास

भद्रपुर न.पा.को उपलब्ध तथ्यांक अनुसार अधिकतम ५६% मानिसहरु यहि नगरपालिकाका अर्थात स्थानिय वासिन्दा रहेका छन्। त्यसबाहेक १७ प्रतिशत अन्य जिल्ला वासिन्दाहरु र १६ प्रतिशत भापा जिल्लाबाट आई यहाँ बसोबास गरिरहेको पाईएको छ ।

यसरी बसोबास गर्नुको प्रमुख कारणहरुमा २९ प्रतिशत वैवाहिक सम्बन्धका कारण रहेको छ, भने २१ प्रतिशत अन्य पारिवारिक कारण ११ प्रतिशत सुविधाको लागि तथा अन्य कारणको लागि बसोबास गर्ने गरेका छन् ।

तालिका १० बसोबास विवरण तथा बसोबास गर्नुको कारण सम्बन्धि विवरण

ljj0%	h)df	:fl(z(
3l> &.kf.	9869	56
. sf#hlnf	3078	17
3l> lhlnf	2802	16
ljbz	1769	10
, f>f & Psf]	156	1
h)df	17674	100

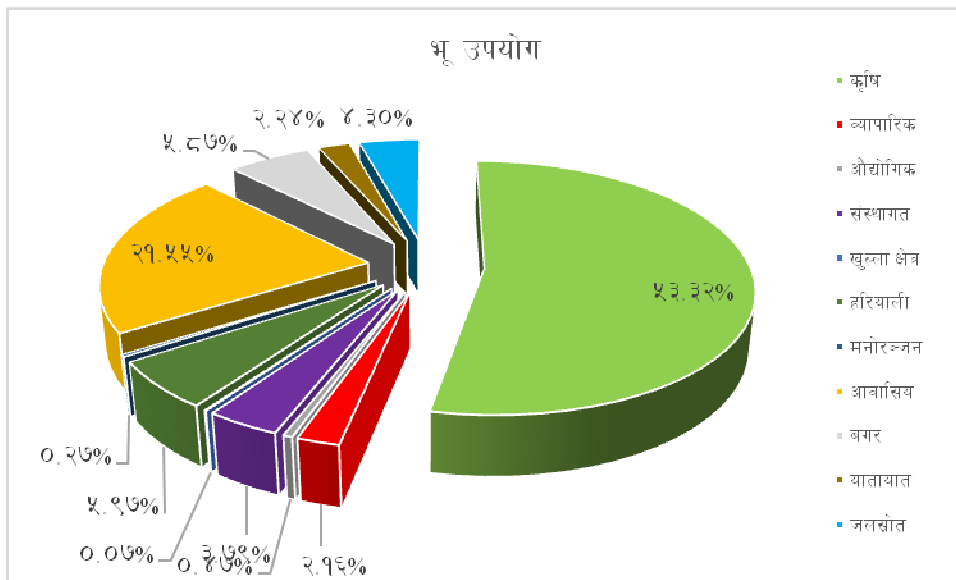
ljj0%	h)df
ljjf>	2212
. +3 kf10jfl0s sf0%	1611
;lj@fsf]nflu	910
, f>f & Psf]	859
0fdf] (n*?l3fnf	523
&3fJhflu0?K3j ;f3	478
. L33&?(flnd	354
sfdsf]! fhL	353
hflu0 ;<jf	322
. +3	89
h)df	7711

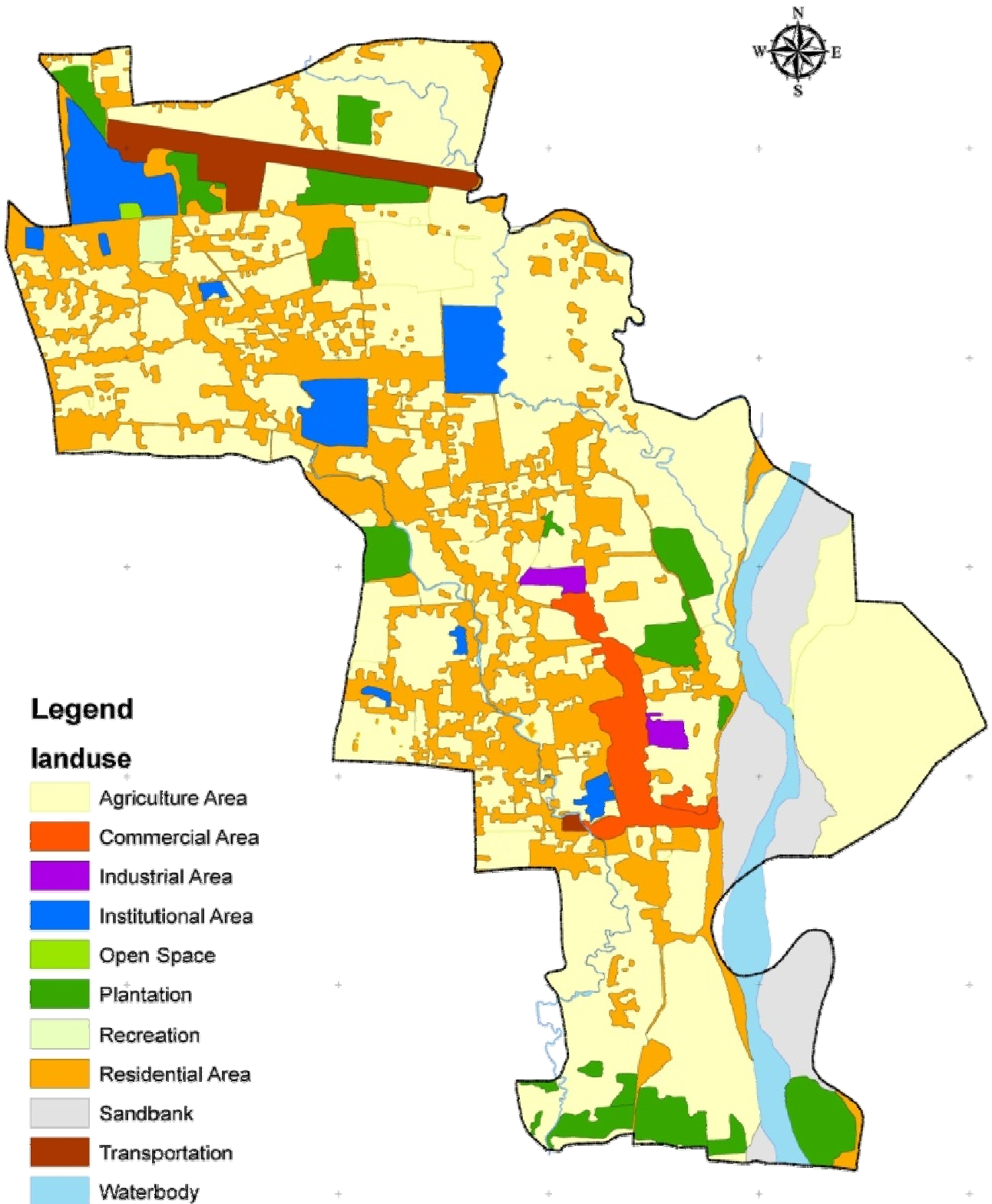
३ भू-उपयोग

भद्रपुर नगरपालिकाले ओगटेको कुल क्षेत्रफल १०६०.८७मध्ये सबैभन्दा बढी कृषियोग्य क्षेत्रले लगभग ५३.३० प्रतिशतले ओगटेको छ । त्यसैगरी आवासिय क्षेत्रले २१.५० प्रतिशत, हरियाली ६.० प्रतिशत र ४.३० प्रतिशत जलाशय क्षेत्रले ओगटेको छ । यस आँकडालाई हेर्दा प्राकृतिक स्रोत तथा कृषि भूमि अत्यन्त उपयोगी रहेको देखिन्छ । तसर्थ भू उपयोग सम्बन्धी विस्तृत तथ्यांक निम्नलिखित तालिका मा दिईएको छ।

तालिका ११ भू उपयोग विवरण

सि.न	भू उपयोग	क्षेत्रफल(हेक्टर)	क्षेत्रफल(प्रतिशतमा)
१	कृषियोग्य	६०४.०६	५३.३०%
२	व्यापारिक	२४.५२	२.२०%
३	औद्योगिक	५.३२	०.५०%
४	संस्थागत	४२.८८	३.८०%
५	खुल्ला	०.७५	०.१०%
६	हरियाली	६७.६४	६.००%
७	मनोरञ्जन	३.०५	०.३०%
८	आवासिय	२४४.१२	२१.५०%
९	बगर	६६.४८	५.९०%
१०	यातायात	२५.३२	२.२०%
११	जलाशय	४८.७३	४.३०%





भद्रपुर नगरपालिकाको वर्तमान भुउपयोगको स्थिति

३.१ शहरीकरणको स्वरूप

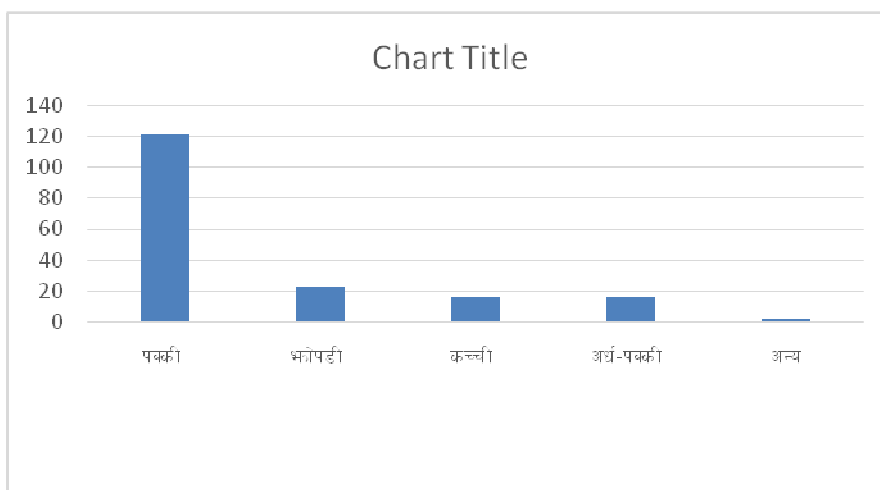
घरको बनावट तथा अवस्था

घरको बनावटको आधारमा भद्रपुर नगरपालिका लाई हेर्दा अधिकतम घरहरू लगभग ६९ प्रतिशत शहरी क्षेत्रको रूपमा स्थापना भैसकेको देखिन्छ। बनावट तथा अवस्थाले त्यस क्षेत्रको मानिसको जीवनस्तर तथा रहनसहन पनि दर्साउँछ।

यसरी निर्माण भएको घरहरूमध्ये पक्की तथा सिमेन्ट जोडाईको गाढो आर.सि.सि किसिमको घर धेरै गरेर वडा नं ४,५ र ८ मा रहेको छ। अन्य वडाहरूमा भोपडी (टाटीले बारेको वा माटोको गारो,खर वा परालको छाना, कच्ची (माटो जोडाईको गारो,स्वर वा टाईल वा जस्तापाताको कमजार

तालिका १२ घरको बनावट सम्बन्धि विवरण

विवरण	घरको संख्या	प्रतिशत (%)
पक्की	121	69
भोपडी	22	12
कच्ची	16	9
अर्ध-पक्की	16	9
अन्य	2	1
कुल	177	100



परिवारको संख्या

सर्वेक्षण अनुसार निजि स्वामित्व भएको घरमा बस्ने परिवारको सङ्ख्या ८६% रहेको छ भने ८ % परिवार चाहिँ घरभाडामा बसेको पाइयो। सुकुम्बासीका रूपमा बस्ने परिवारको सङ्ख्या ४ % रहेको छ।

तालिका १३ घरको :jfldTj सम्बन्धि विवरण

ljj0%	h)df	kt(z(
l&hl	159	86
f7f	15	8
;s)*f;l	8	4.
. +3	2	1
, f>f & Psf]	1	1
h)df	185	100

h\ufsfj]:jfldTj

अधिकांश परिवारले (७२ %) स्वामित्व गरेको जग्गा भद्रपुर नगरपालिका भित्रै रहेकोमा १८ % परिवारको जग्गाभने नगरपालिका भित्र र बाहिर दुवै ठाँउमा रहेको छ । त्यसैगरि नगरपालिका बाहिर जग्गा भएका परिवार २ % छन् र कतैपनि जग्गा नभएका चाहिँ ८ % रहेका छन् ।

तालिका १४ h\ufsfj]:jfldTj

ljj0%	h)df	:fl(z(
&.kf. /f] l F h\uf Psf]	181	72
&.kf. /f] l F 0 *fl>0 b]]sfpdf h\uf Psf]	46	18
h\uf & Psf	20	8
&.kf. /f] *fl>0 h\uf Psf]	6	2
h)df	253	100

यहि सन्दर्भमा महिलाका नाममा जग्गा भएका घरधुरुको सङ्ख्या जम्मा ५८ मात्र रहेकोमा पुरुषका नाममा जग्गा भएका घरधुरुको सङ्ख्या चाहिँ १९५ रहेको देखिन्छ ।

४ नगरको आर्थिक तथा रोजगारी स्थिति

४.१ कृषि तथा पशुपालन

पशुपालन

कूल घरधुरीमा ७७ % घरले >fj?s! 0f?k0Jf पालेको पाइन्छ भने ४१ % घरधुरीले गाई / गोरु पालेको देखिन्छ । यसका साथै बाखा / च्याङ्गा पाल्ने २९ %, भैसी / राँगो भने ३ % रहेका छन् । त्यसैगरि बगुर / सुगर जम्मा ३ % ले पालेका छन् र भेडा / भेडी पाल्ने घरधुरी थोरै ०.१८ % मात्र रहेका छन् ।

तालिका १५ पशुपालनसम्बन्धि विवरण

!j j0%	h)df	:ft(z (
>fj?s! 0f?k0Jf	2934	77
ufC#uf}	1557	41
*f! f?Q3f5uf	1108	29
1L?0fuf]	123	3
*u0? ; u0	107	3
Yf? YL	7	0.18

यसरी पालिएका पशुपक्षीमा जम्मा २९ % पशुपक्षी भने कृषि जन्य कार्य अर्थात खेत बारीमा प्रयोग भएको पाइयो भने ७१ % पशुपक्षी व्यवसायिक रूपमा पालिएको पाइयो ।

करिव २५३ परिवारमा, आफ्नो जग्गा नभइ अरुको जग्गामा खेती गर्ने हरुको सङ्ख्या जम्मा २ % रहेको छ भने आफ्नै जग्गामा खेती गर्नेको सङ्ख्या ९८% रहेको छ ।

तालिका १६ अरुको जग्गामा खेती गर्ने हरुको सङ्ख्या

अरुको जग्गामा खेती गरेको	h)df	kl(z (
A&	249	98
A	4	2
h)df	253	100

हाट बजार

भद्रपुर नगरपालिका २००८ सालमा स्थापना भएपनि यसको बजार क्षेत्र र आर्थिक गतिविधि सागुरो नै रहेको छ । भद्रपुर नगरपालिकामा परापूर्व कालदेखि व्यवस्था भएको बुधवारका दिन लाग्ने हटिया कायमै छ । बुधवार र शनिवार हाट वडा नं. १२ को बसपार्क छेउ र वडा नं. ९ को पुरानो माछा बजारमा एकै दिन दूई स्थानमा लाग्ने गर्दछ । बसपार्क हटियामा मासु, माछा पसल बढी छ भने नयाँ बजारमा किराना पसलहरूको व्यवस्था बढी छ ।

४.२ उद्योग व्यवसाय

भद्रपुरमा २०२५।३० साल तिर ४० वटा जति राईस मिल, त्यसमध्ये ११ वटा अटोमेटिक मिल थिए । तर अहिले मुस्किलले २ वटा मात्र मिल संचालनमा छन् बाँकी मिलका भग्नावशेष मात्र पाउन सकिन्छ । स-मिल, ४ वटा बिडी फैक्ट्री, चकलेट फैक्ट्री, बरफ फैक्ट्री, स्क्वास फैक्ट्री आदी भद्रपुरमा प्रशस्तै थिए । तर विस्तारै राईस मिलहरूको उद्योग गति संगसंगै यहाँका उद्योग, व्यापार सुस्ताउँदै गएको पाईन्छ । साँच्चै नै भन्ने हो भने उद्योग व्यापारको चल्ती फिर्ती भएको बेलामा यस क्षेत्रको पूर्वाधारका संरचनाहरू तयार भएको पाईन्छ ।

अहिले आएर केही उद्योग व्यापारका प्रतिष्ठाहरु स्थापना हुन शुरु भएकोले भद्रपुरको काँचुली फेर्ने प्रयत्न गरी महसुस हुन्छ । एसियाको ठूला उद्योग मध्यको एक मानिने मोमेण्टो एपरल्प प्रा.लि.भद्रपुर -११ यहाँको उल्लेखनीय उद्योग हो । जसले नगर बासी र जिल्लाकै गा.वि.स हरुका श्रमिकहरुको बेरोजगारी समस्या समाधानमा सहयोग पुऱ्याएको मात्र नभई अप्रत्यक्ष रुपमा अन्य क्षेत्रको विकासमा आंशिक टेवा प्रदान गरी रहेको छ । यहाँ प्लाईउड, पोलिथिन, चिया प्याकेजिंग, सेलर मिल ट्राभल एजेन्सी ग्रील उद्योग, मेशीनरी पार्टपुर्जा मर्मत उद्योग आदि मुख्य उद्योगहरु संचालिन छन् । यहाँ उद्यमीहरु उद्योग संघ र व्यापारीहरु वाणिज्य संघसंग आवद्ध पेशागत हकहितका निम्ति अग्रसर हुने गरेका छन् ।

नगरपालिकाको तथ्यांक अनुसार हाल नगरपालिका क्षेत्रमा करिब ५२६ पसलहरु छन् । यस नगरपालिका विभिन्न किसिमका उद्योगहरु छन् । जस्तै स मिल, विस्कट, पाउरोटी, चामल, तेल मिल छन् भने घरेलु उद्योगहरुमा बरफ उद्योग, चिया प्याकेजिङ्ग, छापाखाना, गार्मेन्ट उद्योगहरु पनि छन् । यसरी संचालन भएको उद्योगहरु मध्ये गार्मेन्ट उद्योगमा मात्र करिब २५०० जनाले रोजगार पाएका छन् । यसरी व्यापार र रोजगार प्रवर्धन हुनुमा निम्न लिखित कारणहरुबाट संभव भएको देखिन्छ

४.३ पेशा तथा रोजगारी

यस नगरपालिकाको पेशागत विवरण अनुसार यहाँको अधिकांश मानिसहरु गैर कृषि क्षेत्रमा लागेका छन् । गैर कृषि क्षेत्र अन्तर्गत जागिर तथा व्यापारमा ३८%, घरधन्डामा ३१% र विद्यार्थी पेशामा संलग्न १६% छन् । कृषि पेशा गरी काम गरिरहेका मानिसहरु भने मात्र ६ % रहेका छन् ।

तालिका १७ पेशा सम्बन्धि विवरण

Category	Count	Percentage
Manufacturing	325	39%
Trade	267	25%
Service	148	16%
Construction	137	13%
Transport	56	6%
Health	43	4%
Education	38	3%
Other	15	1%
Unemployed	62	0.55%
Homebased	5	0.05%
Total	906	

कुनैपनि पेशामा संलग्न नहुनुको पछाडि थुप्रै कारणहरु रहेका छन् जसको विस्तृत जानकारी भने निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १८ कुनै पेशामा संलग्न नहुनुको कारणहरु सम्बन्धी विवरण

Reason	Count	Percentage
Lack of skills	99	58%
Lack of capital	26	15%
Lack of information	22	13%
Lack of motivation	12	7%
Other	8	5%

l j 0 f d l j f l h % # f j l	4	2
s & 1 ; k & P s f	1	0.58
h) d f	172	100

४.४ दक्षता

कुनै पनि स्थानको आर्थिक स्तर बढाउन त्यस स्थानमा रहने मानिसहरुमा दक्षता हुनु धेरै महत्वपूर्ण हुन्छ। यस नगरपालिकाका १२ % मानिसहरुले पनि विभिन्न किसिमका दक्षताहरु हासिल गरि आफ्नो जीवनस्तर उकास्न महत्वपूर्ण भूमिका निभाई रहेका छन्। यसरी दक्षता हासिल गर्नुमा मुख्य गरेर कृषि सम्बन्धि ७६५, कम्प्युटर सम्बन्धि ३१९, लुगा सिउने २२८, स्वास्थ्य सम्बन्धि १४१, होटेल सम्बन्धि ४७, इलेक्ट्रिसियन ४६ आदि छन्।

तालिका १९ दक्षता सम्बन्धि विवरण

l j j 0 %	h) d f	l j j 0 %	h) d f
s l f ;) * l + @	765	k p l & # 0 ;) * l + @	44
s) : 3 B 0 ; M * l + @	391	d f l & s n d d # ;) * l + @	42
n l u f l ; p & j	228	, f > f & P s f j	39
: j f : , ;) * l + @	141	s z V s l u f 0 ;) * l + @	31
l ; s l d # 7 s d l #	130	: n l) * 5 u	22
. + 3	116	k p f B f j u f k p l	11
; j f 0 l " f n s	96	> : (s n f ? d l (# n f ? l " F s n f ;) * l + @	3
> f B n ;) * l + @	47	h) d f	2152
C n M B l ; 3 &	46		

४.५ आम्दानीको स्रोतहरु

यस नगरपालिकाको मानिसहरुको मुख्य आम्दानीको स्रोत सेवा तथा नोकरी (२९ %) रहेको छ। त्यसैगरी अन्य आम्दानीको स्रोतहरुमा व्यापार तथा व्यवसाय २६ %, ज्याला मजदुरी २४ % र कृषि ९ % रहेको छ।

तालिका २० आम्दानीको स्रोतहरु सम्बन्धि विवरण

l j j 0 %	h) d f	k l (z (
; j f ? & f s 0 l	1113	29
K 3 f k f 0 ? K 3 j ; f 3	1038	26
l 3 f n f ? d h b 0	901	24
. f k p 6 1 s l 4 ? k z k f n & ? k p n k p n v ! [l ? s ! 0 f k f n & ? d f a f k f n & ? d f 0 l k f n & ? (0 s f 0 l ! [l	343	9
l j k # % N j b z * f B k S f C s f j 0 s d	211	6
. + 3	181	5
f 7 f j f k (k f : (0 s d	45	1
h) d f	3832	100

विप्रेषण (Remittance)

३४० परिवारमा गरिएको सर्वेक्षण अनुसार, ९४ % परिवारका कुनै पनि सदस्यहरु विदेश गएको पाइएन। जम्मा ६% परिवारका सदस्यमात्र विदेशमा काम गर्न गएको पाइयो।

तालिका २१ विदेश जाने परिवारको विवरण

विदेश गएको	h)df	:fl(z (
A&	319	94
A	21	6
h)df	340	100

यसरी ६ % विदेशिएका परिवारका सदस्यमा, ५३ % परिवारका सदस्य खाडी देश र भारत बाहेक अन्य देशहरू जस्तै युरोप, अमेरिका गएको पाइयो भने खाडी देश जानेको संख्या ३२ % रहेको छ। यो बाहेक, छिमेकी मुलुक भारत जानेको संख्या चाहिँ १६ % रहेको छ।

तालिका 22 sfdsfnful uPsf]bꞑ

sfdsfnful uPsf]bꞑ	h)df	:fl(z (
. +3 bꞑ	10	53
! f7L bꞑ	6	32
f0(3	16
h)df	19	100

विदेशिनुको कारण हेर्दा ८० % नोकरीका लागि र २० % चाहिँ अध्ययन तथा तालिमका लागि विदेशिएको कुरा थाहा पाइएको छ।

तालिका 23 विदेशिनुको कारण

l j j 0%	h)df	:fl(z (
&f\$0Lsf]nflu	16	80
. L33&(flndsf]nflu	4	20
h)df	20	100

विदेशी भूमिमा काम गरेर पैसा पठाउनेहरूमा, रु ५०,००० वा सो भन्दा माथि पठाउनेमा ५६ % रहेका छन्। ३८ % ले रु ५,००० सम्म पैसा पठाउछन् र ६ % ले भने रु ५,००० देखि २५,००० सम्म पैसा पठाउने गर्छन्।

तालिका 24 प्राप्त विप्रेषण सम्बन्धी विवरण

प्राप्त विप्रेषण	h)df	:fl(z (
50000 0 T3; +bf *9L	9	56
0 X 4999	6	38
5000 X 24999	1	6
25000 8 49999	0	0
h)df	16	100

विप्रेषण खर्च

विदेशबाट प्राप्त विप्रेषण विभिन्न कार्यमा खर्च भइरहेको पाइन्छ। सबैभन्दा बढी अर्थात् ४० % परिवारले जिविकोपार्जनका लागि खर्च गरिएको पाइयो, १५ % परिवारले साहुको ऋण तिर्न प्रयोग गरे, ११ % औषधी उपचारमा खर्च गरे भने ११ % ले शिक्षा र घरघडेरीमा प्रयोग गरिएको पाइन्छ। त्यसैगरी वचत गर्नेहरूमा ७ % र सुनचाडिँ र अन्य गरगहनामा पैसा खर्च गर्नेहरूको संख्या मात्र २ % रहेको पाइन्छ।

तालिका 25 विप्रेषण खर्च सम्बन्धी विवरण

l j j 0%	h)df	kl(z (
lhlj sf]fh#sf nflu	294	40

l j 0%	h)df	kl(z(
;f>sf] \$% l(&#	111	15
. f#l@ pk" f0	81	11
lz/ff	79	11
R0R70. ls+&	77	11
*" (df 0>sf]	52	7
. +3	24	3
; & "fd. u0u>&f ls+&	12	2
, f>f & Psf]	2	
h)df	732	100

५ वित्तीय संस्था एवं गतिविधि

५.१ वित्तीय संस्था

यस नगरपालिकामा बैकिङ तथा वित्तीय संस्थाहरुको उपस्थिति सन्तोषजनकनै रहेको छ। सरकारी उच्च श्रेणी का बैंकहरु जस्तै नेपाल बैंक लिमिटेड, राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक र कृषि विकास बैंक वडा ३ र ५मा रहेका छन्। त्यसैगरि सूर्योदय बचत तथा ऋण सहकारी लिमिटेड, निजि स्तरको क श्रेणीको सनराइज बैंक र विकास बैंक एक्सल डेभलपमेन्ट बैंक सबै वडा २ मा उपस्थित रहेका छन्।

तालिका 26 वित्तीय संस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	नाम	कार्यालय रहेको स्थान (वडा)	सेवा विवरण (सक्षिप्तमा)	कैफियत
1	ने.बै.लि.,	3	कर्जा वितरण, निवृत्तभरण तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण र	क श्रेणी
2	रा.वा.बैंक,	5	कर्जा लगानी, सरकारी कारोबार तथा अन्य बैकिंग कारोबार	क श्रेणी
3	कृषि विकास बैंक	5	सम्पूर्ण बैकिंग सेवा	क श्रेणी
4	सूर्योदय बचत तथा ऋण सहकारी लि.	2	बचत संकलन तथा ऋण प्रवाह गर्ने	
5	सनराइज बैंक	2	सम्पूर्ण बैकिंग सेवा	क श्रेणी
6	एक्सल डेभलपमेन्ट बैंक	2	सम्पूर्ण बैकिंग सेवा	विकास बैंक

५.२ आम्दानी तथा खर्च

आम्दानीका आधारमा रु ५००० देखि २५,००० सम्म कमाइ गर्ने परिवारको संख्या सबैभन्दा बढी रहेको छ। कूल ३८१४ परिवारमा, ८८ % परिवारको आम्दानी ५००० देखि २५,००० सम्म छ भने १४% परिवारको आम्दानी ५००० मुनि रहेको छ। त्यसैगरि ५% परिवारको कमाई २५,००० र ५०,००० को बीचमा रहेकोमा जम्मा १ % परिवारको आम्दानीमात्र ५०,००० भन्दा माथि रहेको छ।

तालिका 27 df; s आम्दानी सम्बन्धी विवरण

ij0%	h)df	:fl(z(
5000 8 24999	3349	88
0 8 4999	551	14
25000 8 49999	180	5
50000 0 T3; +bf *9L	41	1
h)df	4121	

pk fl ! "#

pk fl ! "#]ij jरण अनुसार ८९ % परिवारको खर्च ५००० र २५००० को बीचमा रहेको छ, ७ % परिवारले २५००० देखि ५०००० सम्म उपभोग गर्छन्, २ % परिवारले ५००० भन्दा कम पैसाको उपभोग गर्छन् भने जम्मा १ % परिवारकोमात्र उपभोग खर्च ५०००० भन्दा माथि रहेको देखिन्छ।

तालिका २८ df; s pk f! "सम्बन्धी विवरण

l j j 0%	h)df	:fl(z (
5000 8 24999	157	89
25000 8 49999	13	7
0 8 4999	4	2
50000 0 T3; +bf *9L	2	1
h)df	176	100

५.३ खर्च व्यवस्थापन

यस नगरपालिकाको मानिसहरूले खर्च व्यवस्थापनका लागि विभिन्न उपायहरू अपनाएको पाइन्छ। कूल ३३२ परिवारमा ५० % परिवारले पैचो/सापटी लिएको देखिन्छ, ३९ % ले ऋण लिएको देखिन्छ, र यसका साथसाथै ५ % परिवारले संचित धनको प्रयोग गरेको पाइन्छ। यहि प्रसङ्गमा २ % परिवारले "n?. "n ;)kly l*s; u0; आफ्नो खर्च व्यवस्थापन गरिरहेकोमा ४ % परिवारले चाहिँ अन्य तरिका अपनाएर खर्च व्यवस्थापन गरिरहेको पाइन्छ।

तालिका २९ खर्च व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण

l j j 0%	h)df	kl(z (
k f; fkBl lnPsf]	166	50
\$% lnPsf]	130	39
; l' (@&sf]k3f] u0;f]	17	5
. +3	14	4
"n?. "n ;)kly l*s; u0;f]	5	2
h)df	332	100

\$% lnPsf]

१८६ परिवारमा, ८३ % परिवारले ५००० सम्म ऋण लिएको देखिन्छ भने १३ % परिवारलेचाहिँ ५०००० भन्दा माथि ऋण लिएका छन् र ४ % परिवारले मात्र ५००० देखि ५०००० सम्म ऋण लिएको पाइन्छ।

तालिका ३० \$% lnPsf]रकम

l j j 0%	h)df	kl(z (
0 8 4999	154	83
50000 0 T3; +bf *9L	24	13
5000 8 49999	8	4
h)df	186	100

\$% ln&sf]sfrण

१८६ परिवारमा, रु ५००० भन्दा कम ऋण लिने बाहेक बाकी रहेका १७ % परिवारको ऋण लिनुको कारण हेर्ने हो भने, ४७ % परिवारले व्यापार / उद्योग / व्यवसायको लागि लिएका छन्, ३१ % ले R0f3; L pk f]sf nflu र 16 % घर बनाउन / जग्गा जमिन किन्नका लागि ऋण लिएको देखिन्छ। त्यसैगरि ३ % ले भने कृषि र औषधी उपचारको लागि ऋण लिएको देखिन्छ।

तालिका ३१ \$% ln&sf]sfrण

lj j0%	h)df	kl(z (
K3fkf0?p@f]u K3j ; f3sf]nflu	15	47
R0f3 ;L pk f]u u&#	10	31
R0 *&fp&?h]uf hld& ls+&	5	16
s4?kzkfn&?s! Of kn&?dfAf kn&?df0L kn&?(0sf0L ! [Lsf]nflu	1	3
. f]@L pk"f0sf]nflu	1	3
h+d?d?l] j f>?*(*+@&sf]nflu	0	0.
"f7kj #d&fp&	0	0
z]fs z]s l(&#(, f z]fs ;dfu; ls+&	0	0
kl0jf0sf ;b:3nfc#j]b] kSfp&	0	0
. +3 k3f]h&sf]nflu	0	0
h)df	32	100

\$% bf(f

यहाँका मानिसहरूले विभिन्न वित्तिय सङ्घसस्थां तथा व्यक्ति विशेषसगं ऋण लिने गरेको देखिन्छ । ७६ % परिवारले वित्तिय सङ्घसस्थां बाट ऋण लिएको देखिन्छ र व्यक्ति विशेषसगं २४ %ले ऋण लिएको देखिन्छ । यसको विस्तृत विवरण निम्न तालिकामा पनि देखाइएको छ ।

तालिका ३२ \$% bf(f ;)*+ L विवरण

\$% bf(f	h)df	kl(z (
;R ;:, f	26	76
K3M(L lj z]f	8	24
h)df	34	100

h)df u&#sd

T3; 0]r भद्रपुर नगरपालिकाको मानिसहरूले वचत गर्ने गरेको देखिन्छ । १८६ परिवारमा सबै परिवारले ५००० सम्म पैसा वचत गर्ने गरेको पाइन्छ ।

तालिका ३३ जम्मा गर्ने रकम

lj j0%	h)df
0 8 4999	186
5000 8 24999	0
25000 8 49999	0
50000 0 T3; +bf *9L	0
h)df	186

*" ((, f \$% ;:, f . f*द

k]f "*" (sf nful "*" ((, f 10% ;d]df . f*द हुनेको सङ्ख्या 46.59% छ, साथै सहकारीमा 28.96 %, lj]Y3 ;:, fdf 11.23 %, B]h lj]sf; ;:, fdf 5.67 % र . fdf ;d]df 5.46 % व्यक्ति . f*द छन् ।

तालिका ३४ *"((, f \$% ;:, f . f*द

*"((, f \$% ;:, f . f*द	h)df	kl(z(
*"((, f 10% ;dW	444	47
276	29	
ljly3 ;:, f	107	11
Bfh ljsf; ;:, f	54	6
. fdf ;dW	52	5
. +3	20	2
h)df	953	100

६ भौतिक पूर्वाधार

६.१ सडक, यातायात

जिल्लाको सदरमुकाम रहेको हुनाले यस नगरपालिकामा सडक यातायातको सुविधा राम्रो रहेको बुझिन सकिन्छ । यस नगरपालिकाको धेरै जसो प्रमुख सडकहरु कालोपत्रे भईसकेको छ भने बाकी रहेका भित्री सडकहरु ग्राभेल गरिएको छ भने कच्ची र धुले सडकहरु पनि विद्यमान छन् । नगरपालिकामा विद्यमान सडकहरुको स्थिती हेर्दा ३०.९२ कि.मी कालोपत्रे ११.८३ कि.मी ग्राभेल र ७.४ कि.मी कच्ची धुले सडक रहेको छ ।

तालिका 35 सडकको किसिम

क्र.सं	सडकको किसिम	लम्बाइ (कि.मी.)
१	राजमार्ग (Highway)	५
२	कालोपत्रे (Metal road)	३०.९२ (५.८)
३	ग्राभेल (Gravelled Road)	११.८३
४	कच्ची (Earthern Road)	७.४०

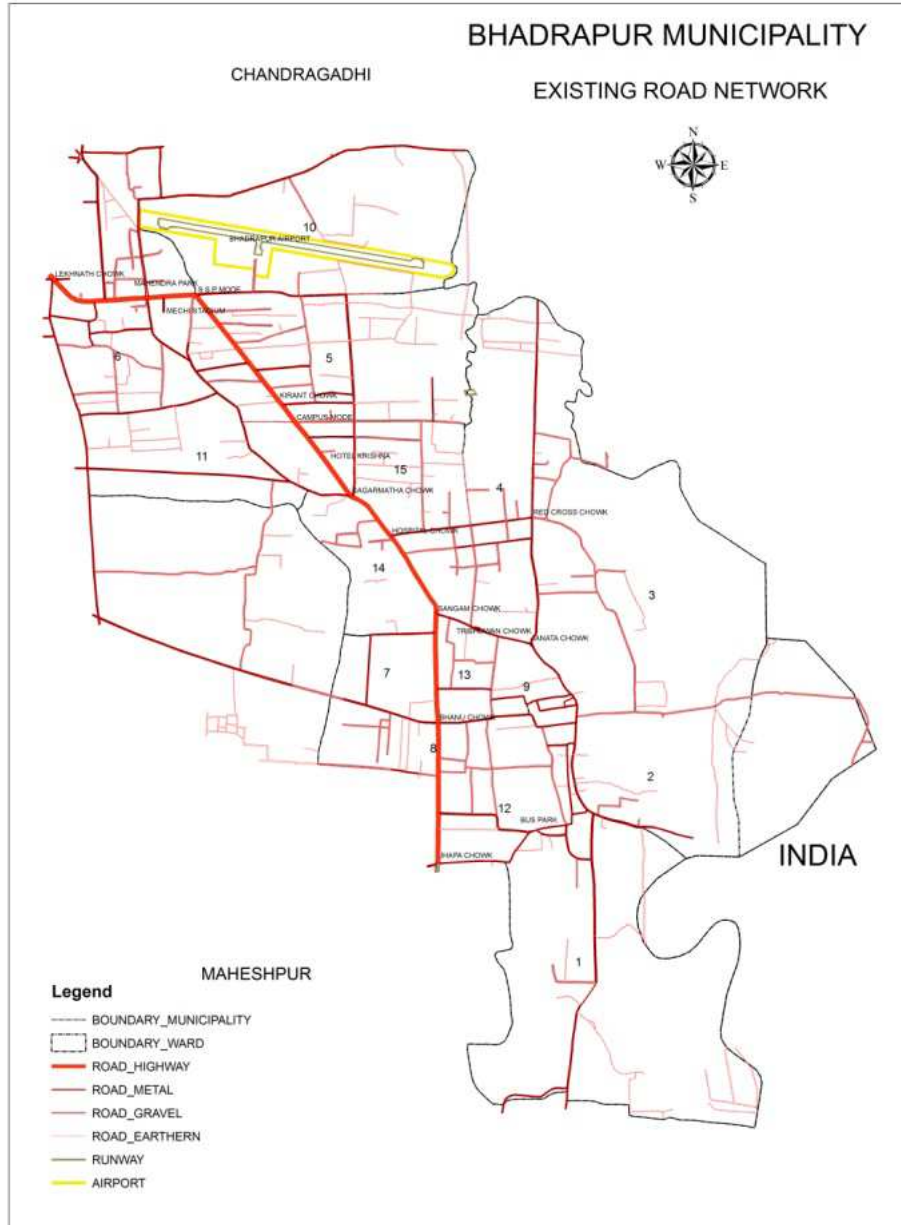
वित्तमोड संगम चोक हुँदै भापा चोकसम्म -मेची मार्ग) ४.५ कि.मी , संगमदेखि भन्सार छेउसम्म (शहरी सडक) १.५ कि.मी, जनताचोक देखि ज्यामिरगढी हुँदै धुलावारीसम्म (धुलावारी मार्ग), मेची देखि भापा चोक हुँदै रंगलीसम्म (हुलाकी मार्ग) यहाँका मुख्य सडकहरु हुन् ।

भद्रपुर नगरपालिका महेन्द्र राजमार्गको वित्तमोड देखि १७ किलोमिटर दक्षिण वित्तमोड भद्रपुर सडकले जोडिएको छ । यो सडक नै प्रमुख सडक छ भने अन्य सडकहरुमा केचना देखि भद्रपुर हुँदै चारआली बाट ईलाम जाने मेची राजमार्गले चिरेर गएको हुनाले यो सडक पनि महत्वपूर्ण मानिन्छ ।

अन्य सडकहरुमा लेखनाथ चोक देखि गार्मेन्ट चोक सम्म, गार्मेन्ट चोक देखि सगरमाथा चोक सम्म, संगम चोक देखि मेची नदी सम्म भारतको विहार राज्य जोड्ने सडकहरुलाई मुख्य सडक मानिन्छ । भद्रपुर नगरपालिकाबाट अन्य छिमेकी गा.वि.स.हरु संग सम्पर्क गर्ने र सिमाना जोडिएका सडकहरु पनि छन् । चन्द्रगढीबाट महेन्द्रनगर हुँदै धुलावारी जोड्ने सडक, भापा चोक देखि महेशपुर जाने सडकहरुलाई पनि मुख्य सडकको रुपमा मानिन्छ । यी सडकहरुमा ग्राभेल र कालोपत्रे गर्ने काम भैरहेको छ । बजार क्षेत्रमा साना तिना थुप्रै सडकहरुले सवारी साधन प्रयोग गर्न बजारका वासिन्दाहरुलाई सुविधा प्रदान गरेको छ ।

मुख्य राजमार्ग खण्डसंग नजोडिएको भएपनि यहाँ स्थानिय स्तरमा सर्वसाधारणको आवतजावतको लागि विक्रम टेम्पो, माइक्रो बस, बस, रिक्सा आदि चल्ने गर्दछ । यातायातको सुविधालाई सजक बनाउन बसपार्कको पनि व्यवस्था भापा चोकमा गरिएको छ । यस बसपार्कबाट दैनिक रुपमा लामो दुरीको बसहरु दिवा तथा रात्री सेवा अन्तर्गत सञ्चालन भईरहेको छ । यहाँबाट काठमाडौं लगायत धरान, धनकुटा, इटहरी, काँकडभित्ता आदि स्थानहरुमा गाडी चल्ने गरेको छ ।

यसै गरी पूर्वाञ्चलको मेची अञ्चल अन्तर्गत भापा जिल्लामा एक मात्र विमानस्थल संचालन भै रहेकोमा यो भद्रपुर नगरपालिकाको वडा नं. १० मा पर्दछ । यो विमानस्थलको हवाई मैदानमा हाल कालोपत्रे गरी पक्क गर्ने काम भैरहेको छ । हाल यस विमान स्थलबाट दैनिक चारवटा विमान सेवाले भद्रपुर काठमाण्डौंको सेवा उपलब्ध गराएको छ भने टर्मिनल भवनको समेत निर्माण भैसकेको छ ।



भद्रपुरको विद्यमान रहेको सडकको किसिम

यसैगरी १८० घरधुरीको तथ्याङ्क अनुसार, घरसम्म पक्की बाटो पुगेको सङ्ख्या ५६% रहेको छ । उर्ध्वमोटर बाटो पुगेको सङ्ख्या भने २७ % रहेकोमा कच्ची मोटर बाटो पुगेको घर ४ % रहेको देखिन्छ, भने १३ % घरमा मोटर जाने बाटो नरहेको पाइन्छ ।

तालिका ३६ सडकको पहुँच

सडकको किसिम	घरसम्मको पहुँच (घरको संख्या)	कुल घरको प्रतिशत (%)
उर्ध्वमोटर बाटो पुगेको	१०१	५६
उर्ध्वमोटर बाटो नभएको	४९	२७
कच्ची मोटर बाटो पुगेको	२३	१३
कच्ची मोटर बाटो नभएको	७	४
मोटर जाने बाटो नभएको	०	०
कुल घरको संख्या	०	०

ljj0%	h)df	:fl(z(
h)df	180	100

६.२ खानेपानी

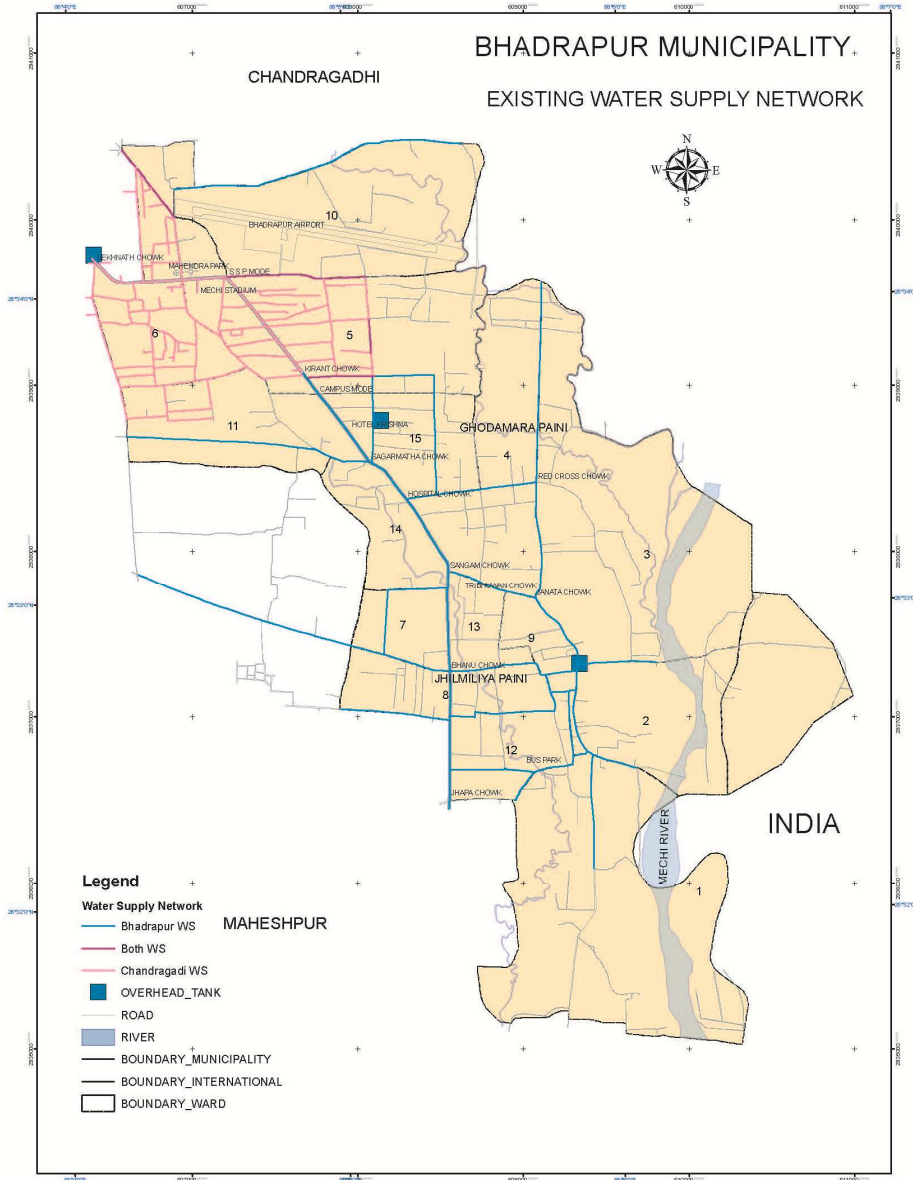
नगरपालिकाको खानेपानीको मुख्य श्रोत भनेको ईनार, धारा ट्यूबवेल रहेको छ । नगरपालिकाको खानेपानीको आपूर्तिको लागि ४,५०,००० लिटर क्षमताको १ ओभरहेड ट्याङ्क, १ रिजरभायर ट्याङ्क र ३ लाख लिटर क्षमताको फिल्ट्रेसन प्लान्ट रहेको छ ।

पानीको मुख्य श्रोत Deep Boring बाट गरिएको छ । Boring को ३ वटा ईनार रहेको छ १ नं को ईनार चिया बगनामा छ, ३ नं र २ नं को ईनार संस्थानको हाता भित्र छ । यस नगरपालिकामा ४७ वटा सार्वजनिक धारा ५१ वटा धारा सरकारी तथा संघ संस्थाहरूलाई वितरित रहेको छन् । भने १०४९ वटा धारा निजी घरघुरीमा रहेको छ ।

भद्रपुर नगरपालिका स्थापना भए पछि नगरपालिकामा खानेपानी संस्थानबाट ३ लाख लिटर क्षमताको ओभरहेड टंकी निर्माण गरी वडा नं. १,२,३,४,७,८,९,१२,१३,१४,२१ मा खानेपानि वितरण गरेको पाईए पनि खानेपानिको निम्ति अधिकांस ट्यूबवेल बाट नै आपूर्ति गरि रहेको छ । त्यसै गरि चन्द्रगढी गा.वि.स.मा खानेपानी तथा ढल निकास विभागले ३ लाख लिटर क्षमताको ओभरहेड टंकी निर्माण गरी र नगरपालिकाको वडा नं. ५,६,१०,२१ मा खानेपानी वितरण गरेको पाइन्छ । यसरी २ वटा ओभरहेड टंकीबाट खानेपानी वितरण भएकाले खानेपानी आपूर्ति प्रशस्त मात्रामा पुग्न सक्ने देखिन्छ । तर सडक र बढ्दो शहरीकरणले खानेपानी लाइन विस्तारमा विभिन्न समस्या रहेको छ । खानेपानी संस्थान वा खानेपानी विभागबाट विस्तार भएको पुरानो पाइपहरूको साइज र लाइन विस्तार अबै पनि वडाहरूमा पर्याप्त मात्रामा विस्तार हुन सकेको छैन । यसको विवरण तालिका नं. ५ मा दिइएको छ ।

तालिका ३७ खानेपानीको विवरण

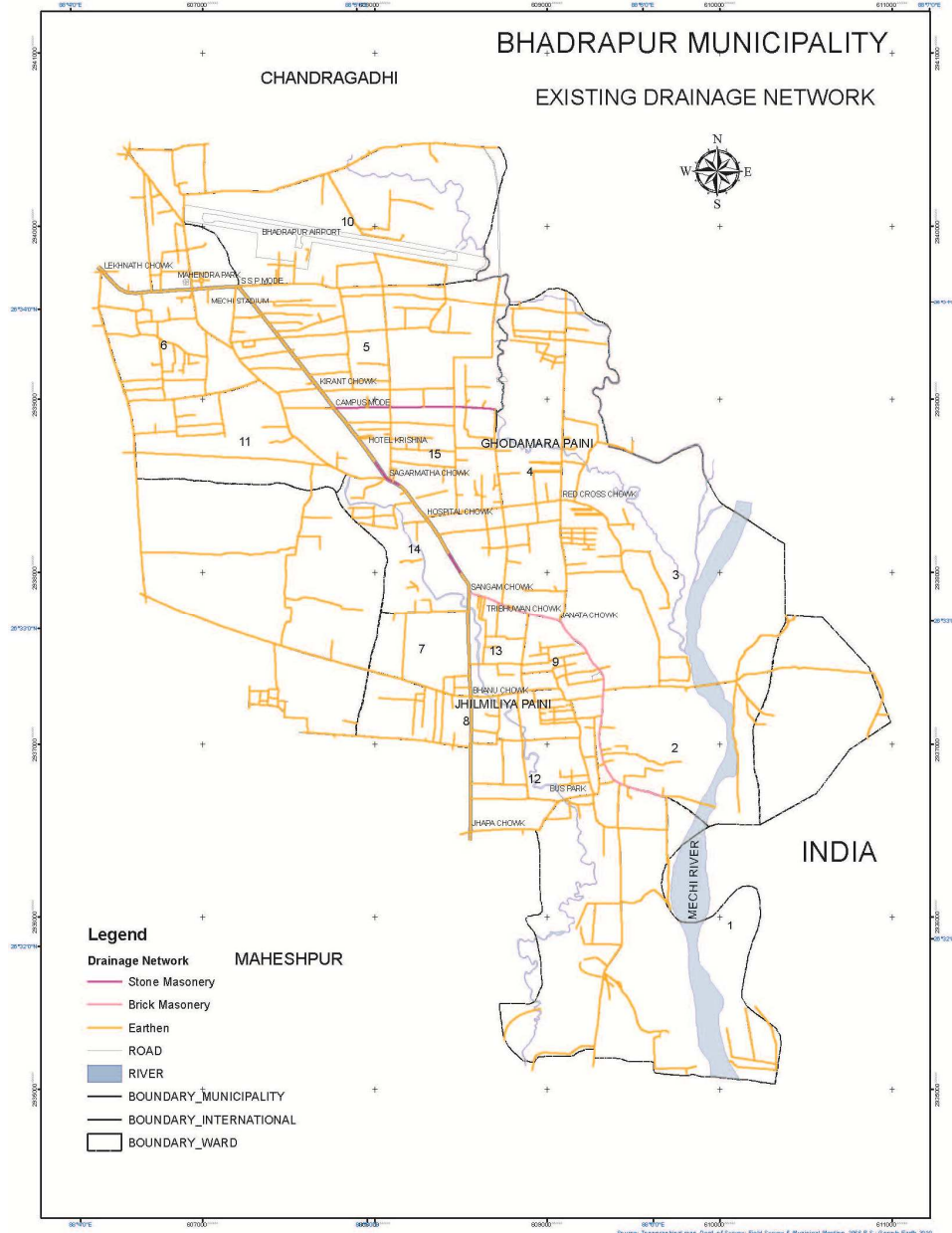
वडा	खानेपानी		
	व्यक्तिगत धारा	ट्यूबवेल	अन्य
१	२६.५५	४५.४८	२७.९७
२	३८.६	४०.९४	२०.४६
३	२८.७१	४८.८४	२२.४५
४	६०	२६.२९	१३.७१
५	६९.१४	२४.०४	६.८२
६	७१.७	१२.२६	१६.०४
७	४२.६८	५१.२२	६.१
८	४८.०६	३९.५८	१२.३६
९	५८.५७	३१.८७	९.५६
१०	३७.९३	३१.९	३०.१७
११	८६.८२	८.१८	५
१२	३७.४३	४७.१८	२१.३९
१३	३९.५८	३५.८३	२४.५९
१४	५१.८५	३९.५१	८.६४
१५	८७.४	६.३	६.३



भद्रपुर नगरपालिकाको खानेपानीको विद्यमान अवस्था

६.३ सतह ढल

भद्रपुर नगरपालिका क्षेत्रको बजार क्षेत्रहरूमा मात्र केहि पक्कि ढल निर्माण भएको छ । अन्य सबै स्थानहरूमा कच्चि ढल नै रहेका छन् । यस नगरपालिका क्षेत्रमा जतिपनि सडकहरू निर्माण भएका छन् त्यसको दुबै तर्फ कच्चि ढल भएको छ । बजार क्षेत्रमा निर्माण भएका पानीको बहाव नहुने समस्या रहेको छ । पुराना पैनीहरू अहिले नयाँ भवन निर्माण गर्ने क्रममा अतिक्रमण गरि पैनीहरूको बहावलाई समेत असर गरेको देखिन्छ । यहाँ झिलमिलिया खोला, घोडामारा पैनीहरू मुख्य रहेका छन् ।



विद्यमान ढलको स्थिति

६.४ इन्धन तथा उर्जा

खाना पकाउनको लागि धेरै मानिस अर्थात ५७% ले Pn.lk U3fJ प्रयोग गरेको पाइन्छ । Pn.lk U3fJ पछि २८ % मानिसले काठ दाउराको प्रयोग गरेको पाइयो भने त्यसपछि विजुली ४ % र गोबर /गुइठा ३ % ले प्रयोग गरेको देखिन्छ । गोबर ग्यास र मट्टीतेल का प्रयोगकर्ता भने ३ % र २ % रहेको छ ।

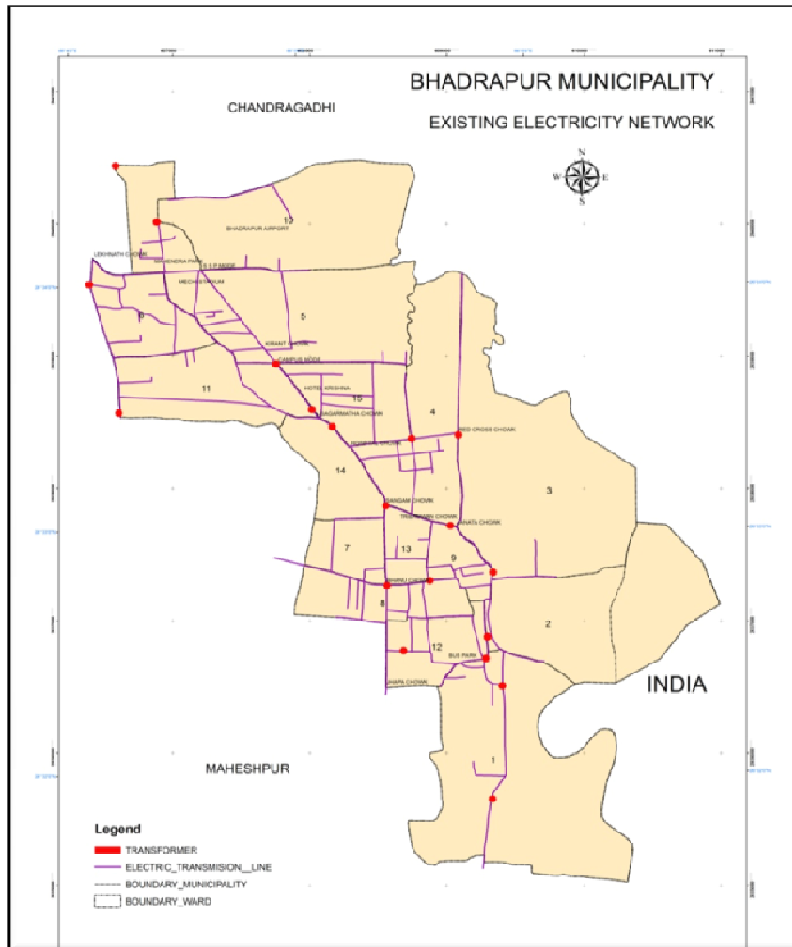
तालिका 38 इन्धन तथा उर्जा

! f&f ksfp&]C+@&	h)df	kl(z (@
Pn.lk U3fJ	103	57%
sfS?bfp0f	50	28%
l*hhL	8	4%
ufj0?uCSf	5	3%
ufj0 U3fJ	4	2%

! f&f ksfp&]C+@&	h)df	kl(z (
, f>f & Psf]	3	1%
dBBL(h	3	3%
. +3	3	2%
h)df	179	100%

६.५ विद्युत तथा सञ्चार

नेपाल विद्युत प्राधिकरणले भद्रपुरको सबै वडामा विद्युत उपलब्ध गराई सेवा पुऱ्याएको छ । सबै वडाहरुमा विद्युत लाईन पुगि सकेको भएतापनि बढ्दो शहरीकरणले गर्दा विद्युत आपूर्तिमा केही कमी आएको पाईन्छ । कतिपय स्थानहरुमा विद्युत लाईन विस्तार गर्ने पुरानो पोलको सट्टा नयाँ पोल राख्ने कार्य भई रहेको छ । यसैगरी यस नगरपालिकामा सडक बत्तिको संख्या २२०० रहेको छ ।



भद्रपुर नगरपालिकाको विद्युत र ट्रान्सफर्मरको विद्यमान स्थिति

वत्ति वाल्नका लागी अधिकाशं घरमा बिजुलीको प्रयोग भएको देखिन्छ । ७५ % घरमा बिजुली, १५ % घरमा मट्टीतेल, र ५ % घरमा गोबर ग्यासको प्रयोग गरेको देखिन्छ । त्यसैगरि बिजुली प्रयोग गर्ने सबै घरमा बिजुलीको मीटर जडान गरेको पाइन्छ ।

तालिका ३९ उर्जाको प्रयोग

l j j 0%	h)df	kl(z(
l*hhL	131	75
dBk(h	25	15
ufj0 U3fJ	9	5
. +3	7	4
, f>f & Psfj	2	1
h)df	174	100

भद्रपुर नगरपालिकामा आधुनिक संजाल साधन कै रूपमा रहेको एक जिल्ला हुलाक कार्यालय, एक ईलाका हुलाक कार्यालय, टेलिफोन, फ्याक्स, ईन्टरनेट, ईमेल आदिको सुविधा रहेको छ। भद्रपुर नगरपालिकामा २०३२ सालमा नेपाल दुर संचार संस्थान स्थापना भै हाल करिब ३००० क्षमता भएको टेलिफोन लाईन रहेको छ। यही लाईनवाट छिमेकी गाउँ विकास समितीहरु चन्द्रगढीमा १२०, महेशपुरमा ५० टेलिफोन लाईन बिस्तार भएको छ। विभिन्न सरकारी कार्यालय र निजी उद्योग तथा होटलहरुमा १५० टेलिफोन लाईन सेवा उपलब्ध छ।

६.६ सरसुविधाको पहुँच

यस नगरपालिकामा l j l +& ; j f ; l j @ f < s f j k > J राम्रै रहेको देखिन्छ। ७३% स्थानिय वासिन्दाले B j n k P f & ? d f j f C n k P f & k 3 f j u u रेका छन्। ७० % को घरमा टेलिभिजन रहेको छ भने रेडियो प्रयोग गर्नेको सङ्ख्या ४४% छ, र २३% घरघुरीमा रेफ्रिजेरेटर प्रयोग भएको देखिन्छ। त्यसैगरि सवारीसाधनतर्फ भने साइकलको प्रयोगकर्ता ६९ %, मोटरसाइकल प्रयोगकर्ता २२%, B & f M B 0 २ % र घोडा, खच्चड १ % रहेको छ।

तालिका ४० सरसुविधाको पहुँच

pknZ@ ; l j @ f <	घरघुरी सङ्ख्या	kl(z(
B j n k P f & ? d f j f C n k P f &	2786	73
B j n l h &	2687	70
; f C s n	2653	69
k ! f	2465	65
0 j 7 3 f j	1688	44
0 j k P h 0 B 0	895	23
d f 0 ; f C s n	850	22
j f B 0 l k P h B 0	508	13
B & f M B 0	97	2
. +3 ; j f 0 L ? 9 j f & L s f j ; f @ & N B s 0 * ; l d & L j ; .. f l b	48	1
R f j 7 f 0 ! 0 " 7	11	1

७ सामाजिक पूर्वाधार तथा सेवा

७.१ शिक्षा

भद्रपुर नगरपालिकाको शैक्षिक अवस्था राम्रो रहेको देखिन्छ। कूल जनसङ्ख्या १७,६७४ मा करिब ७७% व्यक्ति पढ्ने लेख्ने सक्षम छन् २२ % जनसङ्ख्या पढ्न लेख्ने नजान्ने भएतापनि १ % व्यक्तिचाहिँ पढ्न मात्र जान्ने रहेका छन्।

तालिका ४१ ; विद्यालय सम्बन्धी विवरण

विवरण	ह)df	kl(z (
कुल विद्यार्थी	13670	77
पढ्ने लेख्ने सक्षम	3816	22
पढ्न लेख्न नजान्ने	188	1
कुल	17674	100

त्यसैगरी हाल विद्यालय गइरहेकाको सङ्ख्या २१ % छ भने विद्यालय जान छाडिसकेका भने ७९ kl(z (रहेका छन्।

तालिका ४२ विद्यालय गइरहेकाको सम्बन्धी विवरण

विद्यालय गइरहेको	ह)df	kl(z (
कुल	14001	79
पढ्ने लेख्ने सक्षम	3673	21
कुल	17674	100

त्यसैगरी २५ वर्ष भन्दा कम उमेरका तर १० कक्षा उत्तीर्ण नगरेकाको सङ्ख्या करिब ५६८ रहेको छ। यिनीहरू विद्यालय नजानुको कारणहरू विभिन्न रहेका छन् जसमा २१ % ले ज्याला मजदुरीका कारण विद्यालय छोडेको रहेछन्, २० % ले विवाह भएका कारण छोडेको र १४ % ले विद्यालय छोडेको कारण नसकेर विद्यालय छोडेका रहेछन् र २ % विद्यार्थी विद्यालय धेरै टाढा भएका कारण विद्यालय नगएको रहेछन्। यसको विस्तृत जानकारी तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४३ विद्यालय नजानुको कारण सम्बन्धी विवरण

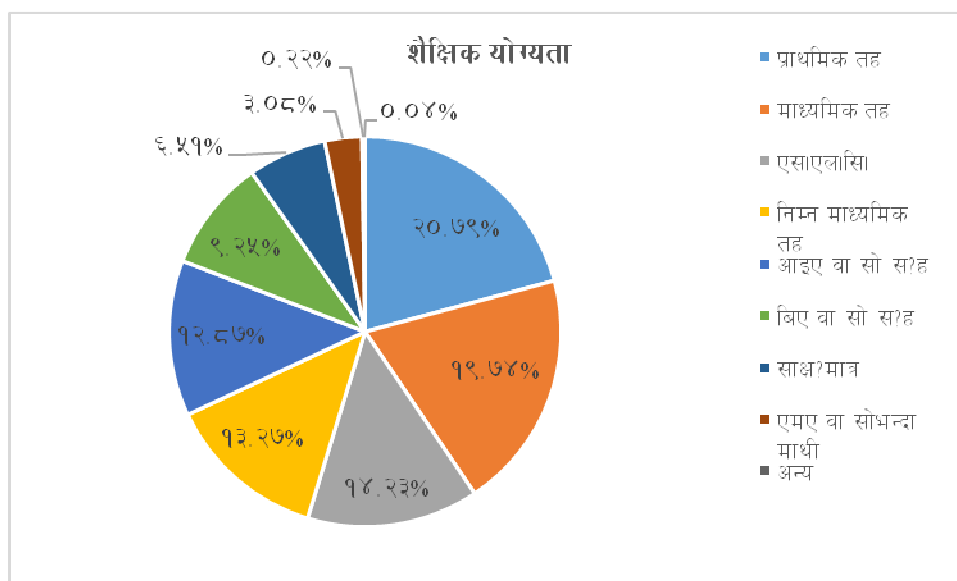
विद्यालय नजानुको कारण	ह)df	kl(z (
कुल	122	21
ज्याला मजदुरीका कारण	112	20
विवाह भएका कारण	81	14
विद्यालय छोडेको कारण नसकेर	71	13
विद्यालय धेरै टाढा भएका कारण	11	2
कुल	161	28
कुल	10	2

h)df	568	100
------	-----	-----

त्यसैगरि क९७]n]&hf&df उच्च शिक्षा हासिल गर्ने व्यक्तिहरुको सङ्ख्या पनि सराहनीय रहेको छ । करिब २५ % जनसमुदायले आइ. ऐ, वि.ऐ र मास्टर्स सम्म शिक्षा हासिल गरेका छन् । शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी अन्य विस्तृत जानकारी तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका 44 शिक्षाको विवरण

(>	h)df	kl(z(
kf, lds (>	2768	21
dfL3lds (>	2628	20
P; .Pn.l; .	1894	14
l&) dfL3lds (>	1766	13
. fCP jf ; f] ; 0>	1713	13
l*P jf ; f] ; 0>	1232	9
; f/f0dfF	867	7
PdP jf ; f] +bf df, L	410	3
h)df	13312	100



यस नगरपालिकामा विद्यालयको विवरण हेर्दा प्राथमिक तहको विद्यालय ३ वटा रहेको छ, प्रि –प्राथमिक २ वटा रहेको र प्राथमिक र प्रि –प्राथमिक दुवै तह भएको २ वटा विद्यालय रहेका छन् । यसैगरि निम्न माध्यामिक विद्यालयको संख्या २ वटा रहेकोमा माध्यामिक विद्यालय ५ वटा रहेका छन् । उच्च माध्यामिक तथा क्याम्पसको संख्या ३ वटा रहेको छ ।

तालिका 45 विद्यालय सम्बन्धी विवरण

FA;	विद्यालयको नाम	तह	विद्यालय रहेको स्थान (वडा)	विद्यालय दर्ता साल
1	भद्रपुर उच्च मा.वि.	उच्च मा.वि.	1	2002
2	गौतम बुद्ध प्रा.वि.	प्रा. वि	12	2020
3	पशुपति प्रा.वि.	प्रा. वि		

FA;	विद्यालयको नाम	तह	विद्यालय रहेको स्थान (वडा)	विद्यालय दर्ता साल
4	शारदा नि.मा.वि.	नि. मा. वि	13	2015
5	पृथ्वी नि.मा.वि.	नि. मा. वि	4	2025
6	भानु प्रा.वि.	प्रा. वि	5	2045
7	बाल मन्दिर	प्रि.पा.	15	2029
8	मेची बहुमुखी क्याम्पस	क्याम्पस	15	
9	विदुर इ.बो.स्कूल	मा.वि.		
10	एमरल्ड एकाडमी	मा.वि./ क्याम्पस		
11	सिद्धार्थ शिशु सदन	मा.वि.		
12	भानु स्मृति आ. मा.वि.	मा.वि.		
13	एस एस निकेतन	मा.वि.		
14	गुरुकुल बो.स्कूल	प्रि.पा./ प्रा.वि.		
15	ग्यालेक्सी बो.स्कूल	प्रि.पा./ प्रा.वि.		
16	MMR बो. स्कूल	प्रि.पा.		
17	मोर्डन इ.बो.स्कूल	मा.वि.		

७.२ स्वास्थ्य

स्वास्थ्यको दृष्टिकोणले भद्रपुर नगरपालिकामा एउटा मेची अञ्चल अस्पताल रहेको छ । ५० शैयाको क्षमता भएका यस अस्पतालले अल्ट्रासाउण्ड, इन्डोस्कोपि, प्रयोगशाला, एक्सरे, एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराई रहेको छ । १८ जना डाक्टर, १ मेट्रोन, २ सिस्टर, १९ स्टाफ नर्स, ६ अनमी समेतको दरबन्दी रहेको भएतापनि यहा आधा भन्दा कम चिकित्सकहरु मात्र कार्यरत छन् । विविध प्रविधि र विधिहरुको आधारमा पनि स्वास्थ्य सेवाको कार्यमा व्यवसायिक रुपमा केहि व्यक्तिहरुले निज डिस्पेन्सरी तथा क्लिनिकहरु चलाएको पाइन्छ । हालै स्थापना भएको पाथिभरा प्राइभेट अस्पतालले अहिलेको सन्दर्भमा सबभन्दा बढी सेवा पुऱ्याइरहेको स्थिति छ । यी बाहेक वडा ३ मा अवस्थित शान्तीदेवी योग तथा प्राकृतिक चिकित्सालयले विभिन्न प्राकृतिक उपायहरु अपनाएर आफना दुइ डाक्टरहरुको सहयोगले उपचारहरु गरिरहेको छ ।

तालिका 46 अस्पताल सम्बन्धी Ij j0%

नाम	सुविधा				स्थान/वडा	निजी/सरकारी	अन्य सुविधा
	ओ.पि.डी	ईमरजेन्सी	आइ.सी.यू/सि.सि.यू	एक्स रे			
मेची अञ्चल अस्पताल	छ	छ	छ	छ	१५	सरकारी	
ओम साई पाथीभरा रिसर्च सेन्टर	छ	छ	छ	छ	११	निजी	
शान्तीदेवी योग तथा प्राकृतिक चिकित्सालय					३	निजी	प्राकृतिक चिकित्सा गर्ने

यी बाहेक ससाना निजि र सरकारी स्वास्थ्य ;: , f0 . f1@ k;n0 kfs4s l''lsT;f पनि संचालित छन् जसको प्रयोग उल्लेखनीय रूपमा भएको देखिन्छ। कूल परिवार ३८१४ मा ८२ % घरपरिवारले ;0sf0L :jf:23 ;:, fdf उपचार गर्ने गर्छन्, ३० % l&hL:jf:23 ;:, fdf pk''रि गर्छन्, १३ % औषधी पसलमै pk''रि गराउछन् भने @fdL P\$;:uJpk''रि गराउनेको सङ्ख्याचाहिँ १० % रहेको छ। स्वास्थ्य सम्बन्धी थप विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका 47 l| +& :jf:23 ;स्थामा उपचार गराउने रु, fl&3 jfl;+bfsf]विवरण

l j 0%	h)df	kl(z (
;0sf0L :jf:23 ;:, f	3136	82
l&hL /fFsf :jf:23 ;:, f	1171	30
. f1@ k;n	512	13
@fdL P\$;	399	10
kfs4s l''lsT;f	32	0.92
. +3	2	0.05
, f>f & Psf]	1	0.03

बच्चा जन्माउन सहयोगी

६ महिलाले 7fMB0?&;#. .&.dl.*ft pk''रि को सहायताले बच्चा जन्म दिएका छन् भने कुनै स्वास्थ्यकर्मी विना आफ्नै परिवारका सदस्य /छिमेकी /साथी का सहायताले घरमै जन्म दिने जम्मा १ जना रहेको छ। lju(12 dl>&fdf lhlj (lzzhfC#h+d &lbPsf महिलाको सख्यां २ जना रहेको छ।

तालिका 48 बच्चा जन्माउन सहयोगी

l j 0%	h)df
7fMB0?&;#. .&.dl.	6
lju(12 dl>&fdf lhlj (lzzhfC#h+d &lbPsf	2
kl0jf0sf ;b:3?lAd\$?;f, L	1
, f>f & Psf]	0
df(lz z':jf. sf3#(f#	0
;7&L NBI*P	0
:jf:23 ;>f3s?. .>]jf.?uf.:jf.sf.	0
. +3	0
s; \$f]pkl:, l(& Psf]	0
h)df	9

3; 0रि १८९ घरधुरीमा गरेको सर्वेक्षण अनुसार कुनैपनि घरमा गर्भवति महिलाको मृत्यु भएको पाइएन। त्यसैगरी ५ वर्षभन्दा मुनिका बालबालिकामा जम्मा एकजनाको मृत्यु भएको थियो भने सो १८९ घरधुरीमा ५ वर्षभन्दा माथि १८ जनाको मृत्यु भएको थियो। ५ वर्षभन्दा मुनिका बालबालिकालाई खोप दिएको परिवारको सङ्ख्या ७९ मात्रै थियो भने नदिनेको सङ्ख्या ११० थियो। यसका साथसाथै उक्त घरधुरीमा १६७ परिवारलाई एड्सको बारेमा जानकारी थियो भने २२ परिवारलाई एड्सको बारेमा जानकारी नभएको पाइयो। यस सम्बन्धी विस्तृत जानकारीहरु पछाडि अनुसुचिमा पनि राखिएको छ।

दृष्टिसंश्लेषण

५ (एक वर्षमा मृत्यु हुने १८ जनामा विरामी भएर मृत्यु हुने ६ जना थिए भने, अकस्मात मृत्यु हुनेमा ४ जना थिए । त्यसैगरी दृष्टिसंश्लेषण P00 l&dI&3f P00 kॢsf]0f]l0 hl+7 ; P00 0f]u kYf &nfuf] ६ जनाको दृष्टि' Psf]l, 3f]।

तालिका 49 दृष्टिसंश्लेषण

l j j 0%	h)df
l j 0fdL	6
. s:df(4
j ५sf]sf0%	2
, f>f & Psf]	1
dBsf]l j 0fdL P0	1
kॢsf]0f]l	1
l&dI&3f P0	1
hl+7 ; P0	1
0f]u kYf &nfuf]	1
h)df	18

७.३ सुरक्षा सेवा

१६८ घरधुरीमा भएको गत वर्षको सर्वेक्षण अनुसार खोलाको बाढिले असर पारेको घरधुरी ३ रहेको छ । त्यसैगरी द्वन्दको कारण विस्थापित हुने र सामाजिक द्वन्दको संश्लेषण ! (0r भएका कोहि पनि नभएको देखिन्छ ।

७.४ सरकारी तथा अर्धसरकारी संघसंस्था

भद्रपुर नगरपालिकामा थुप्रै सरकारी तथा अर्धसरकारी कार्यालयहरु कार्यरत छन् । भापा जिल्लाको सदरमुकाम भएका कारण पनि यस नगरपालिकामा थुप्रै जिल्ला र अञ्चल स्तरीय सरकारी कार्यालयहरु रहेका छन् । जिल्ला प्रशासन कार्यालय, अञ्चल प्रहरी कार्यालय, जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालय, कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालय, जिल्ला अदालत, जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, जिल्ला कृषि विकास कार्यालय जस्ता मुख्य सरकारी निकायहरु यस नगरपालिकामा उपस्थित भएकै कारण यस नगरपालिकामा मानिसहरुको चहलपहल अलि बढी नै देख्न सकिन्छ ।

तालिका 50 सरकारी तथा अर्धसरकारी संघसंस्था

FA; \	नाम	कार्यालय रहेको स्थान	सेवा विवरण (संक्षिप्तमा)
1	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,	5	जिल्लाको शान्ती सुरक्षा कायम राख्ने, ना.प्र.पत्र वितरण गर्ने
2	अञ्चल प्रहरी कार्यालय,	5	अञ्चलका शान्ती सुरक्षाको व्यवस्था मिलाउने, सीमा स्तम्भहरुको विवरण राख्ने
3	जिल्ला प्रहरी कार्यालय,	10	जिल्लाको सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने, अपराध अनुसन्धान तथा नियन्त्रण गर्ने
4	सशस्त्र प्रहरी गुल्म,	3	जिल्लाको शान्ती सुरक्षा व्यवस्थापन, सीमा सुरक्षा लगायत जनताको सुरक्षा
5	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय,	4	स्वास्थ्य सेवा प्रवाह र प्रचार प्रसार
6	आन्तरिक राजस्व कार्यालय,	5	कर सेवाग्राहीलाई सेवा प्रदान गर्ने र राजस्व

FA; \	नाम	कार्यालय रहेको स्थान	सेवा विवरण (सक्षिप्तमा)
			संकलन
7	कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालय,	5	T.S.A. सम्बन्धी काम
8	मालपोत कार्यालय,	5	जग्गा सम्बन्धी सबै खाले काम
9	छोटी भन्सार कार्यालय,	2	निकासी पैठारीमा कानून बमोजिम राजस्व असुल गर्ने
10	जिल्ला अदालत,	5	मुद्दा सम्बन्धी कामहरु
11	सरकारी वकिल कार्यालय,	5	सरकारी मुद्दा दायर र प्रतिरक्षा समेत
12	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय,	10	कृषि सम्बन्धी कार्य र प्राविधिक सरसल्लाह
13	जिल्ला शिक्षा कार्यालय,	15	जिल्लाको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि अनुगमन, नियमन तथा शैक्षिक सेवा प्रवाह
14	जिल्ला वन कार्यालय,	5	वन संरक्षण सम्बन्धी
15	जिल्ला सिचाई कार्यालय,	5	सिचाई सम्बन्धी
16	श्रम कार्यालय,	5	श्रम ऐन नियममा तोकेको कार्यहरु गर्ने
17	सिप विकास तालिम केन्द्र,	15	सिपमूलक तालिमहरु दिई आत्मनिर्भर, स्वरोजगार तथा वैदेशिक रोजगारको सृजना गर्ने
18	जिल्ला खेलकुद विकास समितिको कार्यालय,	5	खेलकुद विकासका लागि आवश्यक कार्यहरु गर्ने
19	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय,	8	पशु स्वास्थ्यको क्षेत्रमा कार्य गर्ने
20	पशु चेक क्वारेन्टाइन का.,	2	पशु तथा पशुजन्य पदार्थको आयात निर्यातमा चेक जाँच गर्ने
21	रा.स.स.कार्यालय,	5	समाचार संकलन तथा संप्रेशण
22	राष्ट्रिय अनुसन्धान कार्यालय,	5	शान्ती सुरक्षा कायम राख्नमा सहयोग गर्ने
23	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय,	5	घरेलु र साना उद्योग दर्ता र सिपमूलक तालिम प्रदान गर्ने
24	जिल्ला हुलाक कार्यालय,	9	हुलाक सम्बन्धी काम, धनादेश सम्बन्धी काम, हुलाक बच सम्बन्धी काम
25	जि.वि.स.कार्यालय	5	जिल्लाको सम्पूर्ण क्षेत्रको विकास निर्माण सम्बन्धी कार्य
26	नेपाल खानेपानी संस्थान,	15	खानेपानी वितरण गर्ने
27	नेपाल टेलिकम,	13	टेलिफोन, मोबाइल, सिडिएमए, इन्टरनेट सेवा प्रदान गर्ने
28	नेपाल विद्युत प्राधिकरण,	6	विद्युत वितरण, प्रशारण, कटान, महसुल संकलन
29	नागरिक उड्डयन कार्यालय,	10	हवाई सेवा सम्बन्धी कार्य गर्ने
30	जिल्ला सहकारी कार्यालय,	5	सहकारी दर्ता, तालिम, निरीक्षण अनुगमन

७.५ समाजिक सङ्घसंस्थांमा दलित, जनजाति तथा महिलाहरुमा हुने भेदभाव

१६८ परिवारमा गरिएको सर्वेक्षणमा, जम्मा ४ परिवारका महिला सदस्यहरुमात्रै ;R?; ÷, f (, f 0fh&l(s s&fnsnkdf ; nU& भएको पाइयो ।

दलित, जनजाति तथा महिलाहरुलाई सार्वजनिक स्थलमा भेदभाव भएको तथ्याङ्क हेर्दा अधिकांश परिवारले भेदभाव नभएको कुरा व्यक्त गरेका छन् । त्यसैगरी १५% परिवारले अलि अलि भेदभाव भएको कुरा गरेका छन् भने १ % परिवारले भेदभाव भएको कुरा बताएका छन् ।

तालिका 51 समाजिक सङ्घसंस्थांमा दलित, जनजाति तथा महिलाहरुमा हुने भेदभाव

दलित, जनजाति तथा महिलाहरुलाई सार्वजनिक स्थलमा भेदभाव भएको	h)df	:fl(z (
A&	142	84
sd1A	25	15
A	1	1
h)df	168	100

७.६ चाडपर्व तथा धार्मिकस्थलहरु

भद्रपुर नगरपालिकाका मानिसहरु मूलतः हिन्दु, मुस्लिम, क्रिस्चियन बौद्ध, किराँत धर्ममा अनुबन्धित रहेका छन्। हिन्दु धर्मावलम्बीहरुले मुख्यतया : बडा दशै, शुभ दिपावलि, तीज, छठ, होली, सिरुवा, गाई जात्रा तथा साकेला जस्ता चाडपर्वहरु मनाउने गर्दछन्। क्रिस्चियन समुदायहरुले क्रिसमस डे मुस्लिम समुदायले इदुल फिद इद र बकरिद एवं बौद्ध धर्मावलम्बीहरुले बुद्ध पूर्णिमा जस्ता चाडपर्वका साथै जाती विशेष अनेक चाडवाड आ-आफ्नै परम्परा र संस्कृति अनुसार मनाउने गरेको पाइन्छ। आ-आफ्नै जाती विशेषका अलक अलक वैवाहिक, व्रतबन्ध, पुजा-पाठ र क्रियाकर्म गर्ने रितीरिवाज परम्परा अनुसार मनाउने प्रचलन रहेको पाइन्छ।

यहाँको मुख्य भाषा नेपाली हो भने हिन्दी, उर्दु, बंगाली, मारवाडी, मैथली भोजपुरी, राजवंशी, नेवारी लगायतका जाती विशेष भाषा पनि मातृभाषाको रूपमा प्रयोग गर्ने गरेको पाइन्छ र मारवाडी संघ, नेवा समाज कल्याण गुठी, मैथली समाज मियाँ इस्लामिया लगायतका सम्प्रदाय र जाती विशेष संघ संस्थाहरु गठन गरी संगठित हुने गरेको पाइन्छ। अलग अलग धर्म, सम्प्रदाय, संस्कृति, परम्परा, मान्यता, विश्वास र रितीरिवाज मनाउन जाती, जनजाती एवं विविध भाषाभाषी भएको नगर भएतापनि एकताको, सोहाद्रताको र आपसी सदभाव एवं सम्मानको अनुपम उदाहरण नै यस नगरको खास परिचय हो।

विभिन्न धर्म, संस्कृति तथा परम्पराका मानिसहरु बस्ने भएकाले नै यस नगरपालिकामा मन्दिर, गुम्बा देखि लिएर चर्च, मस्जिदहरु सबै उपस्थित छन्। हिन्दुहरुको वर्जस्व भएका कारण मठमन्दिरको सख्याभन्ने अरु धार्मिक स्थलहरुभन्दा अलि बढी नै रहेको छ। यस सम्बन्धी अन्य विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका 52 मन्दिर, गुम्बा चर्च, मस्जिदहरु तथा धार्मिक स्थलहरुको विवरण

FA;\	नाम	स्थान /वडा
1	जगन्नाथ मन्दिर	१
2	बौद्ध गुम्बा	१
3	पञ्चमुखी बालाजी हनुमान मन्दिर	१
4	लक्ष्मीनारायण मन्दिर	२
5	काली मन्दिर	२
6	हनुमान मन्दिर	२
7	जामे मियाँ इस्लामिया मस्जिद	२
8	शिव लक्ष्मीनारायण मन्दिर	४
9	भद्रसिद्धि विनायक (गणेश मन्दिर)	४
10	भद्रशिवा भगवती मन्दिर	५
11	हनुमान मन्दिर	७

FA;\	नाम	स्थान /वडा
12	शनि मन्दिर	८
13	शिव मन्दिर	८
14	दुर्गा मन्दिर	९
15	कृष्ण मन्दिर	९
16	राधाकृष्ण मन्दिर	९
17	शिव मन्दिर	९
18	गायत्री पाञ्चायन मन्दिर	११
19	शिवालय र राधाकृष्ण मन्दिर	११
20	राम मन्दिर	१४
21	सरस्वती मन्दिर	१४
22	ब्रम्हकुमारी राजयोग सेवा उपकेन्द्र	५
23	विलिभर्स चर्च	१५

८ शहरी वातावरणको स्थिति

८.१ फोहरमैला व्यवस्थापन

फोहर सङ्कलन एवं विसर्जन

भद्रपुर नगरपालिका २००८ सालमा स्थापना भएतापनि सरसफाईको कार्यक्रम प्रयाप्त मात्रामा अगाडी बढ्न सकेको देखिदैन । हाल नगरपालिकाले बजार क्षेत्र सरसफाई गर्न १५ जना कृचिकार तथा फोहर मैला उठाउने कामको लागि ३ वटा ट्याक्टर संचालन भइरहेको छ । त्यस्तै गरि सार्वजनिक शौचालय ३ स्थानमा संचालन गरिएको छ । शहरी क्षेत्रको शौचालयले खासै काम नगरेतापनि यात्रु वर्गको लागि सुविधा अवश्य पनि प्राप्त भएको छ । भद्रपुर नगरपालिकामा हाल सम्म फोहर फ्याक्ने स्थान चाही नभएको कारण फोहोर विसर्जनका लागि यहाँका वासिन्दाहरूले विभिन्न उपायहरू अपनाइएको पाइन्छ जुन तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका 53 फोहर ; 56n& एवं विसर्जन सम्बन्धी विवरण

l j j 0%	Rरधुरी सङ्ख्या
. f k P 6 1 R 0 s) k f p % 7 F	1970
k P f } 0 , k f & } S f p d f ? M 3 f & d f	921
& l b j f ! f j ; f d f	483
; 7 s d f	258
s) k f } B d n * & f p &]	160
h , f f j l k P f H &]	106
R 0 d f & 1 n & . f p A	80
; f j # l & s : , n d f	30
, f > f & P s f]	9
h) d f	4017

त्यसैगरि फोहोरपानी विसर्जनका लागि नगरपालिकाद्वारा उचित ढलको व्यवस्था भएको पाइएन। तसर्थ फोहोरपानी विसर्जनका लागि यहाँका वासिन्दाले आफ्नो घर कम्पाउण्ड, तरकारी र खेतबारी प्रयोग गर्ने गरेका छन् । त्यसैगरि सडक तथा नदी वा खोल्सामा फोहोरपानी फाल्नेको सङ्ख्या पनि उल्लेखनीय रहेको छ । विस्तृत जानकारी निम्न तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका 54 फोहरपानी विसर्जन सम्बन्धी विवरण

l j j 0%	Rरधुरी सङ्ख्या
R 0 s) k f p % 7 F ! & } f] ! f H 7 f } d f	1746
(0 s f 0 L * f 0 L d f ? s 0 } f * f 0 L d f	822
; 7 s d f	556
& b l j f ! f j ; f d f	539
h , f f j l k P f H &]	137
. + 3	27
, f > f & P s f]	14

h)df	3841
------	------

चर्पीको प्रयोग हेर्ने हो भने १७७ घरधुरीमा, फ्ल्स भएको पक्की चर्पी ५९ % घरमा रहेको छ भने साधारण चर्पी ३२ % घरमा रहेको छ । त्यसैगरि सामुदायिक/सार्वजनिक चर्पी प्रयोगकर्ता ७ % रहेकोमा कच्चि चर्पी प्रयोग गर्ने २ % घरधुरी रहेका छन् ।

तालिका 55 चर्पीको प्रयोग सम्बन्धी विवरण

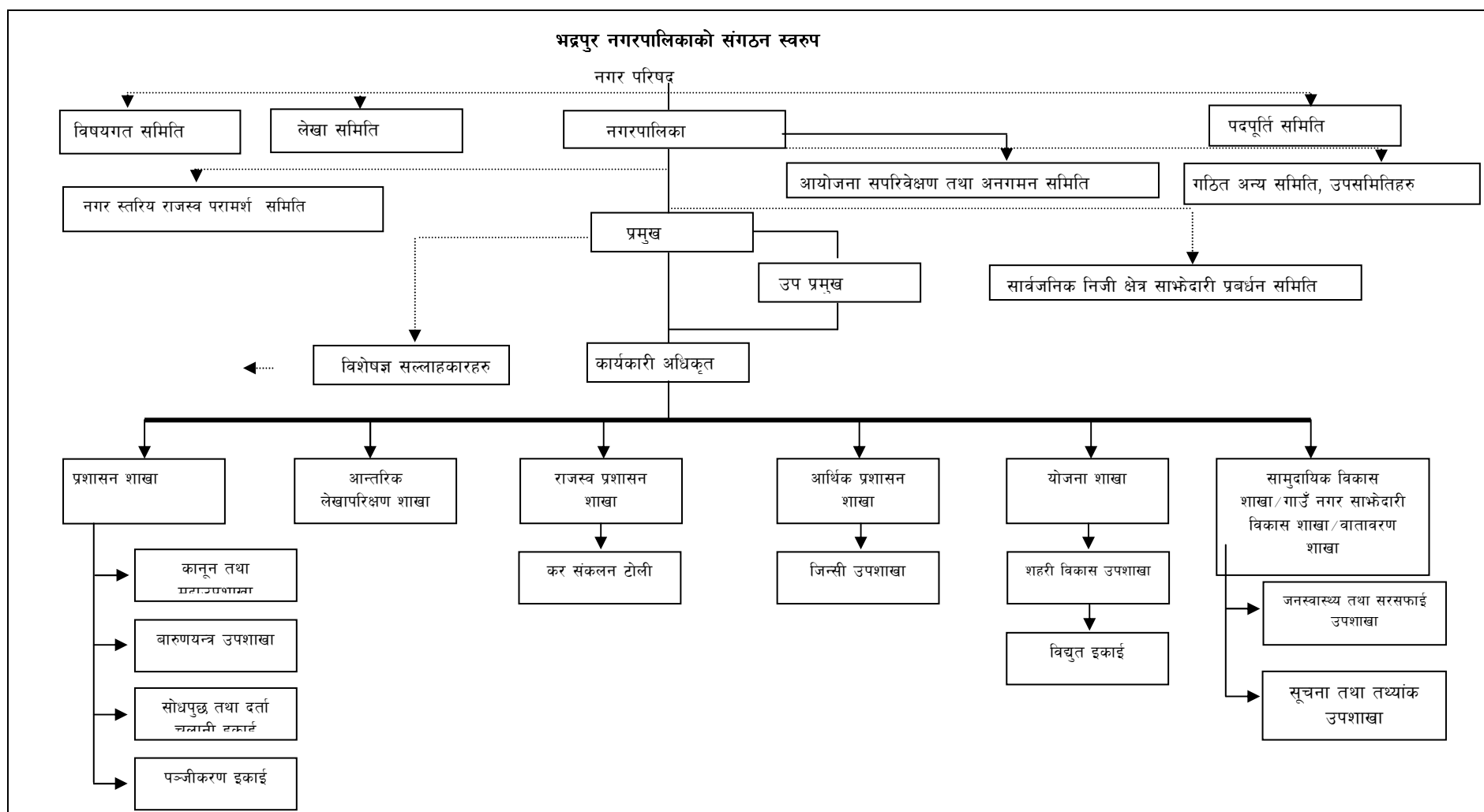
l j j 0%	h)df	:fl(z (
kP% Psf]kMsl "kl#	104	59
; f@f0% "kl#	57	32
;fdbfl3s?;fj#l&s "kl#	12	7
sIQ" "kl#	4	2
, f>f & Psf]	0	0
! hf ddf&?hun?&bl ls&f0f	0	0
h)df	177	100

द.२ जोखिम व्यवस्थापनको स्थिति

नदी कटान

नगरपालिकाको वडा नं. १,२ र ३ को पूर्वी भाग मेची नदीले कटान गर्ने गरेको छ । वर्षातको समयमा यो समस्याले ठूलो रूप लिने गरेको छ । वडा नं. २ र ३ का केहि भाग मेची नदी पारि पनि रहेकाले पनि समस्या उत्पन्न रहेको छ ।

९ नगरपालिकाको संगठन स्वरूप



अनुसुची

जनसंख्याको विवरण																		
विवरण		j7f &															h)df	h)df
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
kl0j f0sf] lj j0%#	h)df kl0j f0	405	204	411	203	295	302	111	343	315	194	294	244	157	126	210	30814	30814
	k<=f kl0j f0dhL>&] kl0j f0	303	173	345	161	260	234	91	275	191	154	226	165	120	97	170	20965	30814
	dl>nf kl0j f0dhL>&] kl0j f0	68	26	56	27	33	47	15	62	26	22	59	43	31	15	22	552	
	kl0j f0dhLsf] lnu] , f>f& Psf]	34	5	10	15	2	21	5	6	98	18	9	36	6	14	18	297	
K3M(Lsf] lj j0%#	h)dfk<=f	10050	538	957	444	709	685	259	868	602	458	650	595	443	272	444	80974	170735
	h)dfdl>nf	10011	530	911	461	727	674	247	860	572	450	650	577	381	259	451	80761	
	h)df. +3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	b(f# Psfk<=f	10038	538	956	444	709	684	259	868	591	454	650	595	439	272	444	80941	170674
	b(f# Psfdl>nf	10006	530	910	461	727	674	247	859	557	447	650	577	378	259	451	80733	
	b(f# Psf. +3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

जनसंख्या सम्बन्धी अनुसुचिहरु

pd																
ljj0%	j7f &-1															h)df
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
25 8 44	582	337	543	287	439	524	180	562	366	275	421	398	254	162	298	50628
15 8 24	453	223	402	190	348	220	91	378	254	160	242	255	187	127	191	30721
5 8 14	445	209	391	141	229	233	96	319	183	209	221	192	146	91	141	30246
45 8 59	237	136	221	134	209	150	57	224	170	95	207	146	99	67	124	20276
0 8 4	187	92	167	41	79	117	28	119	63	90	76	93	57	36	64	10809
60 8 74	118	50	117	83	96	88	42	93	85	52	89	66	54	39	58	10130
75 0 T3; +bf *9L	22	21	25	29	36	26	12	32	27	20	44	22	20	9	19	364
h)df	20044	10068	10866	905	10436	10858	506	10727	10148	901	10800	10172	817	531	895	170674

&f(f																	
l;.&	ljj0%	j7f &-															h)df
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	Af0f?Af0L	824	396	819	337	597	524	178	714	439	390	493	476	300	222	340	70049
2	kl0j f0dkV	354	197	393	176	272	280	104	325	217	181	288	206	148	104	186	30431
3	Vldf&6 ?Vldl(280	159	330	141	249	225	97	283	175	151	229	148	109	97	162	20835

&f(f																	
l;.&	ljj0%	j7f &-															h)df
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
4	&fl(?&fl(&l	355	131	148	116	140	145	77	168	108	79	111	180	135	38	87	20018
5	*>f0L	183	78	96	83	113	111	44	113	72	65	86	119	84	31	58	10036
6	*j? . fdf	4	29	33	14	18	31	3	37	50	16	37	0	16	18	25	331
7	bh' fC ?lbbL* >&l	16	17	17	10	10	25	1	32	41	7	15	11	11	10	6	229
8	l(hf? l(hL	8	12	2	7	6	5	0	17	30	0	8	21	8	2	6	132
9	. +3&f(f k&#	13	5	15	8	7	8	1	19	6	5	15	8	1	8	13	132
10	, f>f& Psfj	0	42	4	1	5	0	1	10	2	0	0	0	1	0	6	72
11	R0h' sfdbf0	7	2	6	4	10	4	0	3	3	6	16	0	3	0	4	68
12	. +3	0	0	3	8	9	0	0	6	5	1	2	3	1	1	2	41
	h)df	20044	10068	10866	905	10436	10858	506	10727	10148	901	10800	10172	817	531	895	170674

lnu																	
ljj0%	j7f &-															h)df	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
पुरुष	10038	538	956	444	709	684	259	868	591	454	650	595	439	272	444	80941	
महिला	10006	530	910	461	727	674	247	859	557	447	650	577	378	259	451	80733	
थाहानभएको	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
जम्मा	20044	10068	10866	905	10436	10858	506	10727	10148	901	10800	10172	817	531	895	170674	

hf(hf(L																	
सि.न	l j j 0%f	j 7f &-															h)df
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	*fEd%f	68	9	87	279	341	515	97	103	15	233	693	59	36	104	301	2940
2	/f\F	194	40	204	222	166	200	157	189	31	155	196	46	54	50	216	2120
3	0fh j zL	108	148	618	39	248	126	11	73	62	68	25	207	7	9	15	1764
4	d'; ndf&	326	36	101	36	36	0	48	271	6	59	0	61	17	54	35	1086
5	*ufnL	124	93	47	15	0	16	9	227	265	0	0	110	168	2	0	1076
6	&Jf0	65	19	41	80	59	101	0	86	26	11	85	93	73	50	47	836
7	df0 j f7L	41	120	116	0	5	0	2	0	284	0	0	33	7	9	12	629
8	sJB	103	25	12	6	27	8	39	81	44	0	5	0	218	4	7	579
9	3fbj	183	22	100	5	14	31	0	65	8	9	9	7	17	23	77	570
10	0fC#	28	0	37	32	99	19	3	32	0	32	41	9	1	22	24	379
11	ln)*'	15	0	3	6	100	44	0	12	0	36	70	37	0	17	37	377
12	dHnf>	99	78	10	0	0	37	4	5	25	0	0	0	24	18	5	305
13	;+, fn?; (f0	0	8	10	6	63	7	0	3	0	160	29	0	0	19	0	305
14	j fl&3f	13	21	0	0	0	2	5	84	59	0	33	60	0	4	0	281
15	; f&f0	48	47	0	0	0	5	0	59	35	0	0	38	4	5	0	241
16	sdl#	85	21	26	12	0	12	0	31	11	0	6	4	25	0	5	238
17	*fEd%f (0fC#	42	54	0	27	0	6	6	41	28	0	0	16	4	4	10	238
18	uG5	5	0	11	9	52	40	25	31	0	17	15	18	0	0	3	226
19	sf&'	56	16	68	0	0	0	0	5	25	0	0	40	0	0	0	210

hf(hf(L																	
सि.न	ljj0%	j7f &-															h)df
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
20	(fdf5u	4	0	20	4	54	11	25	3	4	7	3	27	10	10	17	199
21	"df0?>l0h&?0fd	59	83	16	6	1	7	0	6	0	15	0	0	1	4	1	199
22	sf3: ,	18	0	5	40	0	12	8	33	0	0	14	4	51	11	0	196
23	>njfc	28	0	0	0	0	10	10	26	71	0	0	22	7	4	4	182
24	. +3	332	228	334	81	171	149	57	261	149	99	76	281	93	108	79	20498

df(4 f=ff																	
विवरण	j7f &-															h)df	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
&kfnL	282	65	428	551	551	754	282	432	67	417	910	210	119	259	564	50891	
dlj nL	749	320	388	138	131	153	17	529	285	29	53	181	386	122	113	30594	
राजवंशी	121	233	625	45	248	141	28	83	77	75	32	216	9	9	15	10957	
*Dnf	133	107	38	15	0	16	12	255	265	0	35	113	168	2	0	10159	
pb#	328	36	103	36	33	0	29	24	6	56	1	61	18	49	35	815	
&Jf0	66	19	15	71	59	93	0	47	21	11	82	93	73	18	20	688	
भोजपुरी	170	31	80	0	2	9	63	49	138	8	7	77	14	4	12	664	
l>+bl	55	25	6	0	0	32	2	218	163	0	0	3	0	13	12	529	
. +3	140	232	183	49	412	160	73	90	126	305	180	218	30	55	124	20877	

धर्म																
ljj0%	j7f &-															h)df
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
हिन्दु	10680	913	10717	807	10113	10239	423	10413	10128	721	10207	976	767	430	800	15034
ईस्लाम	321	39	98	39	41	0	32	271	6	60	3	60	20	51	35	10076
किराँत	12	1	5	19	164	57	0	2	6	56	84	41	4	20	12	483
बौद्ध	11	6	35	33	106	54	49	29	0	8	4	61	20	11	29	456
थाहानभएको	2	99	7	2	3	1	2	2	5	4	1	1	3	0	3	135
इसाई	11	2	1	4	6	7	0	9	1	44	0	22	1	11	16	135
अन्य	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	11	0	7	0	21
जैन	6	5	1	0	2	0	0	0	2	2	0	0	0	1	0	19
शिख	0	3	1	1	1	0	0	1	0	6	0	0	2	0	0	15
जम्मा	20044	10068	10866	905	10436	10858	506	10727	10148	901	10800	10172	817	531	895	170674

h+d: , n																
ljj0%	j7f &-															h)df
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
3l>&.kf.	10888	598	10259	475	617	530	239	10292	793	405	447	738	555	240	293	90869
.sf#hlnf	131	57	154	224	417	438	107	100	99	193	514	120	77	122	325	30078
3l>lhlnf	195	103	200	129	331	300	98	208	77	239	315	217	49	115	226	20802
ljbž	330	207	253	74	67	82	57	122	172	57	20	97	132	52	47	10769
,f>f& Psf]	0	103	0	3	4	8	5	5	7	7	4	0	4	2	4	156
h)df	20044	10068	10866	905	10436	10858	506	10727	10148	901	10800	10172	817	531	895	170674

* ;f]f; sf]sf0%																
l]j0%	j7f &-1															h)df
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
l]j f>	288	175	292	131	38	189	60	185	179	125	204	146	133	1	66	202
. +3kf]0j]f]0s sf0%	58	84	159	120	112	223	56	15	102	203	260	23	25	56	115	106
;l]@sf]nflu	9	10	4	84	203	80	23	37	31	49	46	128	20	47	139	910
, f>f& Psf]	151	102	16	26	67	26	64	63	5	16	39	12	28	128	116	859
0fdf] (n*?l3fnf	9	49	85	17	183	21	3	43	1	3	35	24	31	0	19	523
&3f]hflu0?K3j ;f3	17	39	10	30	95	57	20	79	13	13	28	25	4	19	29	478
. L33&?(flnd	0	0	6	3	16	123	5	0	2	7	105	51	3	0	33	354
sfdsf]! f]hL	89	2	23	9	44	25	18	7	18	29	50	7	1	23	8	353
hflu0 ;<jf	8	4	5	4	27	79	9	0	0	14	77	15	2	10	68	322
. +3	12	0	1	7	28	5	2	0	0	15	6	3	4	1	5	89
h)df	641	465	601	431	813	828	260	429	351	474	850	434	251	285	598	707

R0sf]lsl; d																	
l]j0%	-1	2	3	4	5	-6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df	
kMsl N; d]B hf]fC#f]uf0f]. f0.l;.l;. jf . f0.l]l.; Af&f] BfCn jf h:(fkf(fs]dh*b Af&f	2	0	0	39	56	0	0	21	0	0	0	0	2	0	1	121	
Pf]7L NBfBLn]*f0]sf]jf dfBf]sf]uf0f] 0 jf k0fnsf] Af&f	0	0	0	1	11	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	22	

R0sf]lsl; d																
ljj0%	-1	2	3	4	5	-6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
sQ"L NdfBf]hf7fC#f]uf0f]j0 jf BfC# jf h:(fkf(fs]sdhf) Af&f	1	0	0	8	5	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	16
. @#kMsl kMsl uf0f]sQ"L Af&f jf sQ"L uf0f] kMsl Af&f	0	0	0	11	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	16
. +3	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
2f>f & Psf]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
h)df	3	0	0	60	74	0	0	35	0	0	0	0	2	0	3	177

R0sf]:jfldTj																	
	ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
2	l&hl	3	0	0	54	67	0	0	31	0	0	0	0	1	0	3	159
3	f7f	0	0	0	7	3	0	0	3	0	0	1	0	1	0	0	15
4	;s)*f;L	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
6	. +3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2
1	,f>f & Psf]	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
5	f] "n&df 0>f] (0 :, f3L khf#kf:(1 &; s]f]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	h)df	3	0	0	61	78	0	0	35	1	0	1	0	2	0	4	185

h\uf hld&sf]:jfldTj																	
	ljj0%	1	2	3	4	5	-6	-7	-8	9	-10	-11	12	13	14	15	h)df
2	&.kf. /fF I F h\uf Psf]	5	12	2	46	44	3	0	27	31	0	0	1	3	0	7	181
1	&.kf. /fF I F 0 *fl>0 b'j 1Sfpdlf h\uf Psf]	0	0	0	15	27	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	46
4	h\uf & Psf	0	0	0	6	9	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	20
3	&.kf. /fF *fl>0 h\uf Psf]	0	1	0	2	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	6
	h)df	5	13	2	69	82	3	0	35	31	0	0	1	3	0	9	253

आर्थिक स्थिति सम्बन्धी अनुसुचिहरु

kzk/fl kfn&																	
FA ;\	lj j0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
1	>fj?s! 0f?k0]f	44	22	551	459	331	205	29	69	66	491	287	278	37	2	63	20934
2	ufC#uf}	123	36	431	76	182	163	24	52	43	151	88	63	42	10	73	10557
3	*f! f?Q3f5uf	72	12	322	70	82	74	14	61	39	219	58	25	9	7	44	10108
4]L?0f]f]	11	2	35	5	13	8	0	10	2	22	6	2	0	0	7	123
5	*u0?; u0	0	7	3	5	22	0	0	10	0	29	12	14	0	0	5	107
6	γf? γL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	7
	h)df	250	79	10842	615	630	450	67	202	150	912	458	382	88	19	192	50836

. <sf]h]ufdf ! [L u0}f]																	
FA ;\	lj j0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
1	A&	5	13	2	69	80	3	0	33	31	0	0	1	3	0	9	249
2	A	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	4
	h)df	5	13	2	69	82	3	0	35	31	0	0	1	3	0	9	253

kzf																
lj j0%	j7f &-															h)df
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
R0@+bf	345	224	333	201	104	283	96	387	175	191	227	250	181	90	164	30251
(n*?I3fnf	172	97	481	197	125	197	77	178	80	223	228	189	166	87	182	20679
lj Tf, L#	27	104	74	143	90	200	45	205	81	48	211	124	99	53	142	10646
. fkp61 u0sl4K3j ;f3	180	164	101	64	8	105	39	248	175	16	23	112	46	60	36	10877
s4?. fkp61 ! [Lkf(L	28	2	76	25	9	121	6	16	9	41	194	18	16	12	13	586
s&1sfd&u0sfj	40	16	51	69	9	2	32	76	8	9	26	26	53	17	39	473
. +3 kzf	134	7	4	1	15	7	56	4	8	8	4	64	7	7	21	347
sfdsfj! f]hL	16	12	1	0	0	35	1	34	4	2	47	23	2	6	2	185
lj : (f10(. fl, # sfd	5	14	3	1	5	4	0	0	3	10	13	1	2	0	1	62
, f>f& Psfj	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	2	0	0	0	0	5
h)df	947	640	10124	701	365	954	353	10148	543	550	975	807	572	332	600	100611

sfd &u&sf]sf0%																
lj j0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
j4	4	33	6	4	0	13	0	0	5	19	0	6	1	0	8	99
k}; &?. f3: (f	2	3	1	2	0	0	0	0	1	3	0	10	0	0	4	26

sfd &kfPsf]	2	14	2	0	0	0	1	0	1	2	0	0	0	0	0	22
. +3 sf0%	1	2	2	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	4	12
zf0Ll0s?df&l; s <kdf . kf5u	3	0	0	0	0	1	0	0	1	3	0	0	0	0	0	8
lj0fdL jf lh%#fjL	0	0	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	4
s&1;k & Psf	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
, f>f & Psf]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
h)df	12	52	14	6	0	15	1	0	8	30	0	17	1	0	16	172

b/f(f																
lj j0%	j7f &-															h)df
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
s4 ;)*l+@	6	3	90	4	0	315	1	1	0	4	328	4	0	7	2	765
s):3B0 ;M*l+@	1	10	1	0	0	167	0	0	1	25	167	1	1	0	17	391
nlf;l;p&]	35	0	39	4	0	61	0	13	2	10	59	0	3	1	1	228
:jf: , ;)*l+@	3	1	10	0	0	32	2	3	0	5	81	2	1	0	1	141
l; sld#7sdl#	7	0	56	0	0	12	0	4	7	13	14	5	0	11	1	130
. +3	20	2	28	1	0	61	0	0	0	2	1	0	0	1	0	116
; jf0L "fns	2	0	23	6	0	16	2	0	2	28	6	1	6	1	3	96
>fBn ;)*l+@	2	0	11	0	0	24	2	0	0	3	5	0	0	0	0	47
CnMBI; 3&	6	1	5	1	0	14	1	0	1	3	12	0	0	2	0	46
kPl� ;)*l+@	3	4	6	1	0	10	0	0	1	2	7	0	0	10	0	44

b/f(f																
l j j 0%	j 7f &-															h)df
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
d}fl&sndd# ;) *l+@	1	0	19	0	0	9	0	0	5	1	7	0	0	0	0	42
, f>f& Psf]	1	0	2	1	0	0	2	0	0	10	11	6	3	2	1	39
s}zV}uf0 ;) *l+@	3	0	3	0	0	10	0	0	0	4	11	0	0	0	0	31
:nl)*5u	3	0	3	0	0	1	0	4	0	0	6	1	1	3	0	22
kP}f}ufkP	0	0	2	0	0	5	0	0	1	1	1	1	0	0	0	11
>:(snf?dl(#nf?l"Fsnf ;) *l+@	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	3
h)df	93	21	299	18	0	737	10	25	20	111	718	21	15	38	26	20152

. f)bf&lsf] ; f[
l j j 0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
;] f?&f}0L	46	40	59	88	102	183	39	93	35	76	134	54	51	27	86	10113
K3fkf0?K3 j ; f3	142	76	79	62	38	110	41	129	117	16	47	71	44	35	31	10038
l3fnf?dhub0	165	59	196	18	62	64	14	45	38	70	41	42	39	30	18	901
. fkp}sl4?kzkfn&?kPnkP}V ! [L?s! Of kfn&?dfAf kfn&?df0L kfn&?(0sf0L ! [L	15	2	89	32	29	35	6	11	2	46	15	20	18	1	22	343
l j k}f% N j b} *fB kSfCsf]0sd	30	9	42	8	32	7	8	11	3	16	5	2	10	9	19	211

. +3	11	1	4	20	65	1	13	8	10	8	6	1	9	9	15	181
f7f jfk(kf:(0sd	1	1	3	1	10	12	1	1	6	0	3	1	1	0	4	45
h)df	410	188	472	229	338	412	122	298	211	232	251	191	172	111	195	30832

kl0jf0sf] ; b:3 ljbždf A&A&6																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
A&	25	3	9	64	76	6	0	33	32	0	47	6	3	0	15	319
A	0	0	0	10	7	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	21
h)df	25	3	9	74	83	6	0	35	32	0	47	6	3	0	17	340

ljbž																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
. +3 bž	0	0	0	6	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	10
! f7L bž	0	0	0	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6
f0(0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
h)df	0	0	0	10	6	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	19

ljb z&sf]sf0%																
lj j0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
&f]0Lsf]nflu	0	0	0	8	6	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	16
. l33&?(flndsf]nflu	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	4
, f>f & Psf]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
. +3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
h)df	0	0	0	10	6	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	20

kf:(ljk]%																
lj j0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
50000 0 T3; +bf *9L	0	0	0	2	5	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	9
0 8 4999	0	0	0	2	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	6
5000 8 24999	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
25000 8 49999	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
h)df	0	0	0	5	7	0	0	3	0	0	0	0	0	0	1	16

ljk]%! "#																
lj j0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
lh]jsf]kf]sf nflu	31	10	45	8	21	38	17	33	7	8	30	15	10	10	11	294

ljk% ! "#																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
;f>sf] \$% l(&#	19	4	27	5	0	10	5	0	1	12	9	11	3	2	3	111
. f1l@ pk''f0	10	4	23	0	1	9	15	0	1	0	8	3	0	2	5	81
lz/ff	2	1	15	2	0	11	12	0	3	1	11	5	4	2	10	79
R0R70L ls+&	5	5	1	1	1	16	7	1	2	1	14	7	2	4	10	77
*" (df 0>]f]	1	3	9	0	0	5	18	0	2	0	0	3	1	1	9	52
. +3	2	0	0	1	0	1	11	0	0	1	6	1	0	0	1	24
; & "fbl u0u>&f ls+&	0	1	1	1	0	2	4	0	0	0	3	0	0	0	0	12
, f>f & Psf]	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
h)df	70	28	121	18	23	92	90	35	16	23	81	45	20	21	49	732

वित्तीय संस्था सम्बन्धी अनुसूचिहरू

क्र.स.	नाम	दरबन्दी संख्या			कार्यालय रहेको स्थान	सेवा विवरण (सक्षिप्तमा)	संकेत
		महिला	पुरुष	जम्मा			
1	ने.बै.लि.,	2	11	13	3	कर्जा वितरण, निवृत्तभरण तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण र अन्य वित्तीय सेवा	स V%L
2	रा.वा.बैंक,	1	26	27	5	कर्जा लगानी, सरकारी कारोबार तथा अन्य बैंकिंग कारोबार	स V%L
3	कृषि विकास बैंक	1	13	14	5	सम्पूर्ण बैंकिंग सेवा	स V%L
4	सूर्योदय बचत तथा ऋण सहकारी लि.	6	4	10	2	बचत संकलन तथा ऋण प्रवाह गर्ने	
5	सनराइज बैंक			0	2	सम्पूर्ण बैंकिंग सेवा	स V%L
6	एक्सल डेभलपमेन्ट बैंक			0	2	सम्पूर्ण बैंकिंग सेवा	ljsf; *]s

df; s . f)bf&L																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
5000 8 24999	395	165	445	146	267	239	141	337	165	169	220	309	106	97	148	30849
0 8 4999	66	8	153	17	6	15	14	11	32	76	49	51	19	25	9	551
25000 8 49999	2	8	17	11	25	24	13	7	21	6	7	10	5	3	21	180
50000 0 T3; +bf *9L	0	3	8	2	4	3	0	0	8	0	5	2	1	1	4	41
h)df	463	184	623	176	302	281	168	355	226	251	281	372	131	126	182	40121

pk fu ! "#																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
5000 8 24999	1	0	0	45	72	0	0	35	0	0	0	0	1	0	3	157
25000 8 49999	0	0	0	5	7	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	13
0 8 4999	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
50000 0 T3; +bf *9L	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
h)df	1	0	0	54	81	0	0	35	0	0	0	0	2	0	3	176

kl0jf0 @f+&]K3j:, f																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
k7f? ;fkBl lnPsf]	0	33	0	7	0	28	0	0	3	7	50	4	25	4	5	166
\$% lnPsf]	0	25	0	5	15	13	0	0	7	4	14	1	30	9	7	130
;f" (@&sf]k3f] u0\$]f]	0	0	0	1	0	0	0	0	2	9	1	0	1	1	2	17
. +3	0	0	0	0	1	2	0	0	0	2	2	2	0	1	4	14
"n?. "n ;)klY l*s; u0\$]f]	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	5
h)df	0	60	0	13	16	43	0	0	12	22	68	7	57	15	19	332

\$% lnPsf]रकम																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
0 8 4999	2	0	0	36	81	0	0	28	2	0	1	0	2	0	2	154
50000 0 T3; +bf *9L	0	0	0	17	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	1	24

रकम																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
5000 8 49999	0	0	0	6	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	8
h)df	2	0	0	59	82	0	0	35	2	0	1	0	2	0	3	186

रकम																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
K3fkf0?p@fju K3j ;f3sf]nflu	0	0	0	8	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	1	15
R0f3;l pk fju u&#	0	0	0	8	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	10
R0 *&fp&?h]uf hld& ls+&	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
s!kzkfn&?s! 0f kfn&?dfAf kfn&?df0L kfn&?(0sf0L ! [Lsf]nflu	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
. f1@L pk"f0sf]nflu	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
h+d?d7B?ljjf>?*(*+&sf]nflu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
"f7kj #d&fp&	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z17fs zHs l(&#(, f z17fs ;fdfu; ls+&	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kl0jf0sf ;b:3nfC#jbjz kSfp&	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
. +3 k3f]h&sf]nflu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
h)df	0	0	0	23	1	0	0	7	0	0	0	0	0	0	1	32

\$% bf(f																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
;R ;:, f	0	0	0	18	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	1	26
K3M(L l jz#	0	0	0	6	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
h)df	0	0	0	24	2	0	0	7	0	0	0	0	0	0	1	34

h)df u&#sd																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
0 8 4999	2	0	0	59	82	0	0	35	2	0	1	0	2	0	3	186
5000 8 24999	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25000 8 49999	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50000 0 T3; +bf *9L	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
h)df	2	0	0	59	82	0	0	35	2	0	1	0	2	0	3	186

*" ((, f \$% ;:, f . f*द																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
*" ((, f 10% ;dW	67	2	151	9	0	22	33	11	2	47	36	22	6	5	31	444
;>sf0L	76	47	2	10	0	10	20	0	10	23	11	8	12	19	28	276
ljlY3 ;:, f	3	2	27	5	0	2	2	0	7	17	4	15	7	8	8	107
Bfh ljsf; ;:, f	2	0	0	0	0	3	38	0	0	6	1	1	0	1	2	54

*"(, f \$% ;:, f . f*द																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
. df ;dW	0	0	0	3	0	15	0	0	0	3	10	8	2	2	9	52
. +3	0	0	1	1	6	2	0	0	1	6	1	0	0	1	1	20
h)df	148	51	181	28	6	54	93	11	20	102	63	54	27	36	79	953

भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी अनुसूचिहरू

; 7ssf]lsl; d																
lj j0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
kMsl dfB0 *fBf] Psf]	0	0	0	43	35	0	0	19	0	0	0	0	2	0	2	101
uf h dfB0 *fBf] Psf]	1	0	0	1	36	0	0	10	0	0	0	0	0	0	1	49
dfB0 hf&]*fBf]& Psf]	0	0	0	12	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23
sQ"L dfB0*fBf] Psf]	0	0	0	2	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	7
, f>f & Psf]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CBf Afk\$]dfB0*fBf] Psf]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
h)df	1	0	0	58	82	0	0	34	0	0	0	0	2	0	3	180

! f&kf&lsf] ; f{																
lj j0%	j7f															h)df
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
kfCk*fB . fp&]kf&L	2	0	0	47	53	0	0	16	0	0	0	0	2	0	3	123
B\$y/h?*f]05u	1	0	0	10	22	0	0	15	0	0	0	0	0	0	0	48
C&f0?s]f	0	0	0	3	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5
, f>f& Psf]	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
. +3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
95u]f0f?dM\$]kf&L	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
&bl?! f]f	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
h)df	3	0	0	60	76	0	0	35	0	0	0	0	2	0	3	179

! f& ksfp&]C+@&																
l j j 0%f	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
Pn.lk U3fJ	2	0	0	40	43	0	0	14	0	0	0	0	2	0	2	103
sfS?bfp0f	1	0	0	9	21	0	0	19	0	0	0	0	0	0	0	50
l*hhl	0	0	0	4	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	8
ufj0?uCSf	0	0	0	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
ufj0 U3fJ	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
, f>f & Psf]	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3
dBBL(h	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3
. +3	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
h)df	3	0	0	60	76	0	0	35	0	0	0	0	2	0	3	179

*Y[*fh&]C+@&																
l j j 0%f	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
l*hhl	2	0	0	48	43	0	0	33	0	0	0	0	2	0	3	131
dBBL(h	1	0	0	2	21	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	25
ufj0 U3fJ	0	0	0	3	5	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	9
. +3	0	0	0	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
, f>f & Psf]	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
h)df	3	0	0	59	72	0	0	35	0	0	0	0	2	0	3	174

pknZ@ ;lj@f><																
lj j0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
B]nkP&?df]fCn kP&	224	163	289	150	253	246	99	311	179	128	196	174	127	83	164	20786
B]nl h&	240	161	263	147	252	230	95	288	183	99	191	168	125	81	164	20687
;fCsn	227	144	319	134	242	211	93	275	184	131	181	172	121	78	141	20653
k! f	98	155	235	149	238	244	99	284	184	84	195	154	108	80	158	20465
0]73f]	65	35	184	89	172	142	87	269	111	74	137	91	43	55	134	10688
0]kPh0]0	26	36	48	87	108	95	43	72	67	17	92	65	35	24	80	895
df0 ;fCsn	44	38	57	68	98	80	35	73	60	32	86	53	29	29	68	850
jfB0 lkPHB0	11	18	36	40	62	54	62	23	49	12	48	28	11	14	40	508
B&fMB0	6	2	10	6	10	7	1	7	12	3	8	13	1	6	5	97
. +3 ; jf0L?9]f&Lsf] ;f@& NBs0* ; ld&L j ;.. flb	2	4	4	4	5	2	0	0	7	6	3	3	3	0	5	48
Rf7f0 ! Q"7	1	0	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	3	0	11
h)df	944	756	10446	874	10441	10811	614	10603	10037	587	10138	922	603	453	959	140688

शिक्षा सम्बन्धी अनुसूचिहरु

zlf/s l:, (L																
ljj0%	j7f															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
k96]n[&]	10883	678	10166	782	10221	10152	407	10871	974	643	10092	988	651	411	751	130670
k96&hf+&]	648	376	695	122	178	194	76	351	149	250	181	179	165	111	141	30816
k96]dfF	13	14	5	1	37	12	23	5	25	8	27	5	1	9	3	188
h)df	20044	10068	10866	905	10436	10858	506	10727	10148	901	10800	10172	817	531	895	170674

>fn ljTfn3 uC0>]f]																
ljj0%	j7f															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
A&	10552	846	10887	726	10179	10095	496	10883	839	676	10071	932	642	455	722	140001
A	492	222	479	179	257	263	10	344	309	225	229	240	175	76	173	30673
h)df	20044	10068	10866	905	10436	10858	506	10727	10148	901	10800	10172	817	531	895	170674

zlf/s 3f]3(f																
ljj0%	j7f															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
kf,lds (>	230	207	344	140	119	219	70	407	133	234	194	171	116	81	103	20768
df]3lds (>	554	88	223	66	230	194	84	114	283	106	130	303	79	71	103	20628
P;.Pn.l;.	115	61	119	120	272	163	30	247	136	76	162	74	122	47	150	10894
l&)& df]3lds (>	75	161	290	91	170	141	37	185	84	89	96	104	143	37	63	10766
. fCP jf ;f];0>	69	75	102	164	193	168	58	148	117	50	186	115	90	61	117	10713
l*P jf ;f];0>	65	40	53	113	122	139	54	56	110	26	172	83	59	52	88	10232

zlfis 3fj3(f)																
lj j0%	j7f															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
;f/f0dfF	66	30	16	23	46	46	30	197	91	45	60	100	19	44	54	867
PdP jf ;f] +bf df, L	5	6	14	50	29	67	31	17	11	9	71	16	14	14	56	410
. +3	2	0	0	2	7	6	0	0	1	0	5	3	0	0	3	29
, f>f & Psf]	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	1	5
h)df	10182	668	10161	769	10188	10143	395	10371	966	637	10076	969	642	407	738	13012

ljTfn3 &hf&sf]sf0%																
lj j0%	j7f															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
. +3	38	5	17	4	8	0	1	67	0	13	1	5	2	0	0	161
I3fnf dhd0L	7	2	55	1	6	0	3	11	2	7	0	28	0	0	0	122
lj jf> Psf]	1	31	22	0	2	0	0	32	3	13	0	7	0	1	0	112
fC#l>&Lsf]>f> 0 R0f3;L sfd u&#k0sf]	15	9	10	3	8	0	1	0	17	4	0	8	1	3	2	81
! "#3>f&#&; s]f]	8	15	1	1	8	0	4	12	0	5	2	14	0	1	0	71
lj@fn3 @]Bf9f Psf]	0	0	0	1	4	0	0	0	0	2	1	0	0	3	0	11
, f>f & Psf]	1	0	2	0	1	1	0	0	1	1	1	0	2	0	0	10
h)df	70	62	107	10	37	1	9	122	23	45	5	62	5	8	2	568

विद्यालय तथा महाविद्यालय/क्याम्पस, २०६८/०६९										
क्र.स	विद्यालयको नाम	तह	विद्यमान		शिक्षक संख्या		रहेको स्थान	दर्ता साल	विद्यालयको विवरण	
			छात्र	छात्रा	महिला	पुरुष				
१	भद्रपुर उच्च मा.वि.	उच्च मा.वि.	359	446	3	11	1	2002	परिसर क्षेत्रफल :	6 ljrRf
									भवन संख्या	4
									छात्र शौचालय संख्या	5
									छात्रा शौचालय संख्या	5
									शिक्षक शौचालय संख्या,	1
									पुस्तकालय छ / छैन	
									हल :	A
									सभाकक्ष :	
२	गौतम बुद्ध प्रा.वि.	प्रा. वि	205	170	11	3	12	2020	परिसर क्षेत्रफल :	2 sSf 15 @?
									भवन संख्या	2
									छात्र शौचालय संख्या	1
									छात्रा शौचालय संख्या	1
									शिक्षक शौचालय संख्या,	2
									पुस्तकालय छ / छैन	A&
									हल :	A
									सभाकक्ष :	
खेलकुद मैदान छ वा छैन :	A&									
३	पशुपति प्रा.वि.	प्रा.वि.							परिसर क्षेत्रफल :	
									भवन संख्या	
									छात्र शौचालय संख्या	
									छात्रा शौचालय संख्या	

विद्यालय तथा महाविद्यालय/क्याम्पस, २०६८/०६९										
क्र.स	विद्यालयको नाम	तह	विद्यमान		शिक्षक संख्या		रहेको स्थान	दर्ता साल	विद्यालयको विवरण	
			छात्र	छात्रा	महिला	पुरुष				
									शिक्षक शौचालय संख्या,	
									पुस्तकालय छ / छैन	
									हल :	
									सभाकक्ष :	
									खेलकुद मैदान छ वा छैन :	
४	शारदा नि.मा.वि.	नि.मा. वि.	161	182	7	2	13	दृण्जछ	परिसर क्षेत्रफल :	9 sSf 1 @?
									भवन संख्या	3
									छात्र शौचालय संख्या	1
									छात्रा शौचालय संख्या	1
									शिक्षक शौचालय संख्या,	1
									पुस्तकालय छ / छैन	A
									हल :	A
									सभाकक्ष :	
खेलकुद मैदान छ वा छैन :	५									
५	पृथ्वी नि.मा.वि.	नि.मा. वि	99	124	7	2	4	दृण्दछ	परिसर क्षेत्रफल :	10 sSf 17 @?
									भवन संख्या	3
									छात्र शौचालय संख्या	2
									छात्रा शौचालय संख्या	2
									शिक्षक शौचालय संख्या,	1
									पुस्तकालय छ / छैन	A&
हल :	A&									

विद्यालय तथा महाविद्यालय/क्याम्पस, २०६८/०६९										
क्र.स	विद्यालयको नाम	तह	विद्यमान		शिक्षक संख्या		रहेको स्थान	दर्ता साल	विद्यालयको विवरण	
			छात्र	छात्रा	महिला	पुरुष				
									सभाकक्ष :	
									खेलकुद मैदान छ वा छैन :	A
६	भानु प्रा.वि.	प्रा.वि.			1	4	5	2045	परिसर क्षेत्रफल :	8 sSf 10 @?
									भवन संख्या	2
									छात्र शौचालय संख्या	1
									छात्रा शौचालय संख्या	
									शिक्षक शौचालय संख्या,	A&
									पुस्तकालय छ / छैन	A&
									हल :	A&
									सभाकक्ष :	
									खेलकुद मैदान छ वा छैन :	A
७	बाल मन्दिर	प्रि.पा.	22	17	2	0	15	2029	परिसर क्षेत्रफल :	1 lJrF
									भवन संख्या	2
									छात्र शौचालय संख्या	1
									छात्रा शौचालय संख्या	1
									शिक्षक शौचालय संख्या,	1
									पुस्तकालय छ / छैन	A&
									हल :	A
									सभाकक्ष :	
									खेलकुद मैदान छ वा छैन :	A
८	मेची बहुमुखी क्याम्पस				9	120	15		परिसर क्षेत्रफल :	16 lJrF

विद्यालय तथा महाविद्यालय/क्याम्पस, २०६८/०६९										
क्र.स	विद्यालयको नाम	तह	विद्यमान		शिक्षक संख्या		रहेको स्थान	दर्ता साल	विद्यालयको विवरण	
			छात्र	छात्रा	महिला	पुरुष				
									भवन संख्या	3
									छात्र शौचालय संख्या	2
									छात्रा शौचालय संख्या	2
									शिक्षक शौचालय संख्या,	7
									पुस्तकालय छ / छैन	A
									हल :	A
									सभाकक्ष :	
									खेलकुद मैदान छ वा छैन :	A
									परिसर क्षेत्रफल :	
									भवन संख्या	
									छात्र शौचालय संख्या	
									छात्रा शौचालय संख्या	
									शिक्षक शौचालय संख्या,	
									पुस्तकालय छ / छैन	
									हल :	
									सभाकक्ष :	
									खेलकुद मैदान छ वा छैन :	
९	विदुर इ.बो.स्कूल	मा.वि.							परिसर क्षेत्रफल :	
									भवन संख्या	
									छात्र शौचालय संख्या	
									छात्रा शौचालय संख्या	
									शिक्षक शौचालय संख्या,	
									पुस्तकालय छ / छैन	
									हल :	
									सभाकक्ष :	
									खेलकुद मैदान छ वा छैन :	
१०	एमरल्ड एकाडमी	मा.वि./ क्याम्पस							परिसर क्षेत्रफल :	
									भवन संख्या	
									छात्र शौचालय संख्या	
									छात्रा शौचालय संख्या	

विद्यालय तथा महाविद्यालय/क्याम्पस, २०६८/०६९										
क्र.स	विद्यालयको नाम	तह	विद्यमान		शिक्षक संख्या		रहेको स्थान	दर्ता साल	विद्यालयको विवरण	
			छात्र	छात्रा	महिला	पुरुष				
									शिक्षक शौचालय संख्या,	
									पुस्तकालय छ / छैन	
									हल :	
									सभाकक्ष :	
									खेलकुद मैदान छ वा छैन :	
११	सिद्धार्थ शिशु सदन	मा.वि.							परिसर क्षेत्रफल :	
									भवन संख्या	
									छात्र शौचालय संख्या	
									छात्रा शौचालय संख्या	
									शिक्षक शौचालय संख्या,	
									पुस्तकालय छ / छैन	
									हल :	
									सभाकक्ष :	
									खेलकुद मैदान छ वा छैन :	
१२	भानु स्मृति आ. मा.वि.	मा.वि.							परिसर क्षेत्रफल :	
									भवन संख्या	
									छात्र शौचालय संख्या	
									छात्रा शौचालय संख्या	
									शिक्षक शौचालय संख्या,	
									पुस्तकालय छ / छैन	
									हल :	

विद्यालय तथा महाविद्यालय/क्याम्पस, २०६८/०६९										
क्र.स	विद्यालयको नाम	तह	विद्यमान		शिक्षक संख्या		रहेको स्थान	दर्ता साल	विद्यालयको विवरण	
			छात्र	छात्रा	महिला	पुरुष				
									सभाकक्ष :	
									खेलकुद मैदान छ वा छैन :	
१३	एस एस निकेतन	मा.वि.							परिसर क्षेत्रफल :	
									भवन संख्या	
									छात्र शौचालय संख्या	
									छात्रा शौचालय संख्या	
									शिक्षक शौचालय संख्या,	
									पुस्तकालय छ / छैन	
									हल :	
									सभाकक्ष :	
								खेलकुद मैदान छ वा छैन :		
१४	गुरुकुल बो.स्कुल	प्रि.पा. / प्रा.वि.							परिसर क्षेत्रफल :	
									भवन संख्या	
									छात्र शौचालय संख्या	
									छात्रा शौचालय संख्या	
									शिक्षक शौचालय संख्या,	
									पुस्तकालय छ / छैन	
									हल :	
									सभाकक्ष :	
								खेलकुद मैदान छ वा छैन :		
१५	ग्यालेक्सी बो.स्कुल	प्रि.पा. /							परिसर क्षेत्रफल :	

विद्यालय तथा महाविद्यालय/क्याम्पस, २०६८/०६९										
क्र.स	विद्यालयको नाम	तह	विद्यमान		शिक्षक संख्या		रहेको स्थान	दर्ता साल	विद्यालयको विवरण	
			छात्र	छात्रा	महिला	पुरुष				
		प्रा.वि.							भवन संख्या	
									छात्र शौचालय संख्या	
									छात्रा शौचालय संख्या	
									शिक्षक शौचालय संख्या,	
									पुस्तकालय छ / छैन	
									हल :	
									सभाकक्ष :	
									खेलकुद मैदान छ वा छैन :	
									परिसर क्षेत्रफल :	
१६	MMR बो. स्कुल	प्रि.पा.							भवन संख्या	
									छात्र शौचालय संख्या	
									छात्रा शौचालय संख्या	
									शिक्षक शौचालय संख्या,	
									पुस्तकालय छ / छैन	
									हल :	
									सभाकक्ष :	
									खेलकुद मैदान छ वा छैन :	
									परिसर क्षेत्रफल :	
१७	मोर्डन इ.बो.स्कुल	मा.वि.							भवन संख्या	
									छात्र शौचालय संख्या	
									छात्रा शौचालय संख्या	

विद्यालय तथा महाविद्यालय/क्याम्पस, २०६८/०६९										
क्र.स	विद्यालयको नाम	तह	विद्यमान		शिक्षक संख्या		रहेको स्थान	दर्ता साल	विद्यालयको विवरण	
			छात्र	छात्रा	महिला	पुरुष				
									शिक्षक शौचालय संख्या,	
									पुस्तकालय छ / छैन	
									हल :	
									सभाकक्ष :	
									खेलकुद मैदान छ वा छैन :	

स्वास्थ्य सम्बन्धी अनुसूचिहरु

अस्पताल सम्बन्धी ljj0%

नाम	सुविधा				स्थान / वडा	निजी / सरकारी	डाक्टर संख्या	नर्स संख्या	सहयोगी संख्या	अन्य सुविधा
	ओ.पि.डी	ईमरजेन्सी	आइ.सी.यू/सि.सि.यू	एक्स रे						
मेची अञ्चल अस्पताल	छ	छ	छ	छ	१५	सरकारी				
ओम साई पाथीभरा रिसर्च सेन्टर	छ	छ	छ	छ	११	निजी				
शान्तीदेवी योग तथा प्राकृतिक चिकित्सालय					३	निजी	२			प्राकृतिक चिकित्सा गर्ने

pk"fo ;:, f&																
ljj0%	j7f															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
;0sf0L :jf:23 ;:, f	328	180	378	162	267	248	63	338	202	166	211	201	136	96	160	30136
l&hl /f]sf :jf:23 ;:, f	65	59	120	64	173	47	32	327	126	1	5	3	44	41	64	10171
. f]@ k;n	100	1	19	11	1	15	0	280	31	1	1	1	37	2	12	512
@fdl P]s;	15	20	270	1	43	26	1	1	4	0	4	1	1	8	4	399
kfs]s l"lsT;f	2	0	9	2	0	7	0	0	10	0	1	0	0	0	1	32
. +3	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
, f>f & Psf]	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
h)df	510	260	796	240	484	344	96	947	373	168	222	206	219	147	241	50253

*0"f h+dfp& ;>3fjL																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
7fMB0?&;#. .&.dl.	0	0	0	2	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	6
lju(12 dl>&fdf lhlj (lzzhfC# h+d &lbPsf]	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
kl0jf0sf ;b:3?!Adpl?;f,l	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
,f>f & Psf]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
df(4z':jf. sf3#(f#	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
;7&L NBI*P	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
:jf:23 ;>f3s?. .>]jf.?uf.:jf.sf.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
. +3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
s; \$f]pkl: , l(& Psf]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
h)df	0	0	0	3	4	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	9

u #(lsf]d4' Psf]																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
l, P&	2	2	2	58	82	1	0	35	0	0	1	1	2	0	3	189
l, 3f]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
h)df	2	2	2	58	82	1	0	35	0	0	1	1	2	0	3	189

*fn*flnsfnC# f]k lbPsf]																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
l, P&	2	2	2	22	78	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	110
l, 3f]	0	0	0	36	4	0	0	34	0	0	0	0	2	0	3	79
h)df	2	2	2	58	82	1	0	35	0	0	1	1	2	0	3	189

5 j=f#dl& *fn*flnsfsf]d78' Psf]																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
l, P&	2	2	2	57	82	1	0	35	0	0	1	1	2	0	3	188
l, 3f]	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
h)df	2	2	2	58	82	1	0	35	0	0	1	1	2	0	3	189

P76sf]*f0df hf&sf0L																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
A	1	0	0	55	71	0	0	35	0	0	0	0	2	0	3	167
A&	1	2	2	3	11	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	22
h)df	2	2	2	58	82	1	0	35	0	0	1	1	2	0	3	189

d7sf]sf0%																
lj j0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
lj0fdL	2	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	6
. s:df(4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
j0sf]sf0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
,f>f & Psf]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
dBsf]lj0fdL P0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
k0sf]0fjL	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
l&dl&3f P0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
hl+7; P0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
0fj kYf &nfu]sf]	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
kPn kPnV! f& hfbf ! ;0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lbRf#0f]sf]sf0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
f0(df df10Psf]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lj b7 uPsf] hf	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pf7fk! fnf	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dk lj0fdL P0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
. fTdf>T3f	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
:3f0fnfC; P0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Q3fp ! fP0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
h)df	10	0	2	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	3	18

सरकारी तथा अर्धसरकारी कार्यालय विवरण

FA;\	नाम	दरबन्दी संख्या			कार्यालय रहेको स्थान	सेवा विवरण (सक्षिप्तमा)	s/kp3(
		महिला	पुरुष	जम्मा			
1	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,	3	30	33	5	जिल्लाको शान्ती सुरक्षा कायम राख्ने, ना.प्र.पत्र वितरण गर्ने	
2	अञ्चल प्रहरी कार्यालय,	11	60	71	5	अञ्चलका शान्ती सुरक्षाको व्यवस्था मिलाउने, सीमा स्तम्भहरुको विवरण राख्ने	
3	जिल्ला प्रहरी कार्यालय,	69	810	879	10	जिल्लाको सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने, अपराध अनुसन्धान तथा नियन्त्रण गर्ने	
4	सशस्त्र प्रहरी गुल्म,	2	235	237	3	जिल्लाको शान्ती सुरक्षा व्यवस्थापन, सीमा सुरक्षा लगायत जनताको सुरक्षा	
5	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय,	75	203	278	4	स्वास्थ्य सेवा प्रवाह र प्रचार प्रसार	
6	आन्तरिक राजस्व कार्यालय,	3	41	44	5	कर सेवाग्राहीलाई सेवा प्रदान गर्ने र राजस्व संकलन	
7	कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालय,	2	13	15	5	T.S.A. सम्बन्धी काम	
8	मालपोत कार्यालय,	4	44	48	5	जग्गा सम्बन्धी सबै खाले काम	
9	छोटी भन्सार कार्यालय,	0	5	5	2	निकासी पैठारीमा कानून बमोजिम राजस्व असुल गर्ने	
10	जिल्ला अदालत,	5	48	53	5	मुद्दा सम्बन्धी कामहरु	
11	सरकारी वकिल कार्यालय,	1	7	8	5	सरकारी मुद्दा दायर र प्रतिरक्षा समेत	

FA;\	नाम	दरबन्दी संख्या			कार्यालय रहेको स्थान	सेवा विवरण (सक्षिप्तमा)	s/kP3(
		महिला	पुरुष	जम्मा			
12	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय,	4	45	49	10	कृषि सम्बन्धी कार्य र प्राविधिक सरसल्लाह	
13	जिल्ला शिक्षा कार्यालय,	4	29	33	15	जिल्लाको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि अनुगमन, नियमन तथा शैक्षिक सेवा प्रवाह	
14	जिल्ला वन कार्यालय,	3	106	109	5	वन संरक्षण सम्बन्धी	
15	जिल्ला सिचाई कार्यालय,	1	28	29	5	सिचाई सम्बन्धी	
16	श्रम कार्यालय,	0	9	9	5	श्रम ऐन नियममा तोकेको कार्यहरु गर्ने	
17	सिप विकास तालिम केन्द्र,	3	12	15	15	सिपमूलक तालिमहरु दिई आत्मनिर्भर, स्वरोजगार तथा वैदेशिक रोजगारको सृजना गर्ने	
18	जिल्ला खेलकुद विकास समितिको कार्यालय,	8	22	30	5	खेलकुद विकासका लागि आवश्यक कार्यहरु गर्ने	
19	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय,	3	43	46	8	पशु स्वास्थ्यको क्षेत्रमा कार्य गर्ने	
20	पशु चेक क्वारेन्टाइन का.,	0	2	2	2	पशु तथा पशुजन्य पदार्थको आयात निर्यातमा चेक जाँच गर्ने	
21	रा.स.स.कार्यालय,	0	5	5	5	समाचार संकलन तथा संप्रेषण	
22	राष्ट्रिय अनुसन्धान कार्यालय,	2	19	21	5	शान्ती सुरक्षा कायम राख्नमा सहयोग गर्ने	

क्र.सं.	नाम	दरबन्दी संख्या			कार्यालय रहेको स्थान	सेवा विवरण (सक्षिप्तमा)	टिप्पणी
		महिला	पुरुष	जम्मा			
23	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय,	0	7	7	5	घरेलु र साना उद्योग दर्ता र सिपमुलक तालिम प्रदान गर्ने	
24	जिल्ला हुलाक कार्यालय,	63	171	234	9	हुलाक सम्बन्धी काम, धनादेश सम्बन्धी काम, हुलाक बच सम्बन्धी काम	
25	जि.वि.स.कार्यालय	4	39	43	5	जिल्लाको सम्पूर्ण क्षेत्रको विकास निर्माण सम्बन्धी कार्य	
26	नेपाल खानेपानी संस्थान,	6	16	22	15	खानेपानी वितरण गर्ने	
27	नेपाल टेलिकम,	6	16	22	13	टेलिफोन, मोबाइल, सिडिएमए, इन्टरनेट सेवा प्रदान गर्ने	
28	नेपाल विद्युत प्राधिकरण,	9	79	88	6	विद्युत वितरण, प्रसारण, कटान, महसुल संकलन	
29	नागरिक उड्डयन कार्यालय,	4	6	10	10	हवाई सेवा सम्बन्धी कार्य गर्ने	
30	जिल्ला सहकारी कार्यालय,	1	1	2	5	सहकारी दर्ता, तालिम, निरीक्षण अनुगमन	

जनसंख्या विवरण (वै.सं. २०६८)

वै.सं.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	कुल
२०६८	१	०	०	४९	६४	०	०	२३	०	०	१	०	१	०	३	१४२

bln(0 h&hfl((, f dl>nf<nfC#,fj#l&s :, ndf ढ fj Psf]																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
sd1A	0	0	0	3	6	1	0	11	1	0	0	0	1	1	1	25
A	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
h)df	1	0	0	52	70	1	0	35	1	0	1	0	2	1	4	168

वातावरण अवस्था सम्बन्धी अनुसुचिहरु

kPj0 lj ; h#																
lij0%	j7f															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
.fkP61R0 s)kfp%7 F	207	6	356	81	126	239	100	111	128	8	206	102	85	77	138	10970
kPj0 , kf&# Sfpdf?M3f&df	228	9	11	138	157	16	0	15	146	12	1	10	122	12	44	921
&lb jf ! f; fdf	60	164	8	16	0	0	8	35	0	103	0	52	26	10	1	483
;7sdf	2	173	8	4	0	0	0	5	11	0	2	8	38	1	6	258
s)kfjB dn *&fp&]	57	3	3	19	11	5	0	1	0	45	3	7	3	0	3	160
h, f fjL kPjH&]	3	0	0	0	0	0	0	93	0	1	2	3	0	3	1	106
R0df &1n& . fpA	3	3	2	3	2	3	0	2	28	0	1	18	15	0	0	80
;fj#l&s :, ndf	1	12	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	3	1	7	30
, f>f & Psf]	3	0	0	0	0	0	1	5	0	0	0	0	0	0	0	9
h)df	564	370	388	262	296	264	109	268	314	170	215	201	292	104	200	40017

kPj0kf&L lj ;h#																
lj j0%	j7f															h)df
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
R0 s)kfp%7 F !&sfj ! fh7fj	290	4	202	115	262	42	89	72	176	7	97	103	122	60	105	10746
(0sf0L *f0Ldf?s0] f*f0Ldf	92	3	170	61	2	140	1	43	46	2	99	5	60	25	73	822
;7sdf	3	162	5	10	2	0	232	3	36	2	9	17	55	1	19	556
&bl jf ! f] ;fdf	42	170	2	34	4	1	1	31	0	158	0	59	26	10	1	539
h, f fjL kPjH&]	0	2	0	2	0	0	0	113	2	0	9	3	1	3	2	137
. +3	4	0	0	0	5	0	0	2	9	4	1	0	0	0	2	27
,>f & Psf]	1	0	0	0	2	0	4	5	0	1	1	0	0	0	0	14
h)df	432	341	379	222	277	183	327	269	269	174	216	187	264	99	202	30841

"kl#f]ksf0																
lj j0%	j7f															h)df
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
kPj Psf]kMsl "kl#	0	0	0	37	54	0	0	8	0	0	0	0	2	0	3	104
;f@f0% "kl#	3	0	0	18	12	0	0	24	0	0	0	0	0	0	0	57
;fdbfl3s?;fj#l&s "kl#	0	0	0	3	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
slQ" "kl#	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	4
,>f & Psf]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
! hf ddf&?hun?&bl ls&f0f	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

h)df	3	0	0	59	75	0	0	35	0	0	0	0	2	0	3	177
------	---	---	---	----	----	---	---	----	---	---	---	---	---	---	---	-----

*f9L*fB ! (0f																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
A&	1	0	0	52	70	1	0	32	1	0	1	0	2	1	4	165
A	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	3
h)df	1	0	0	52	70	1	0	35	1	0	1	0	2	1	4	168

;fdflhs ^+bsf]sf0% ! (0f																
ljj0%	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	h)df
A&	1	0	0	52	70	1	0	35	1	0	1	0	2	1	4	168
A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
h)df	1	0	0	52	70	1	0	35	1	0	1	0	2	1	4	168